

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXIII. Št. 74 (9682)

TRST, nedelja, 3. aprila 1977

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PRED DRUGIM KROGOM DVOSTRANSKIH POGOVOROV

PSI JE POSLALA DEMOKRATIČNIM STRANKAM OSNUTEK PROGRAMA ZA NOVO VLADNO VEČINO

PRI umaknila podporo vladi - Berlinguer: Poraziti nadutost demokristjanov

RIM, 2. — Republikanci so tudi formalno umaknili svojo podporo Andreottijevi vladi, obenem pa so poudarili na seji svojega vsedržavnega sveta, da je ta njihova sicer pričakovana kretnja tudi dokaz zapiranja v socialistično pobudo, ki stremi k oblikovanju programske vladne večine.

PSI je medtem razposlala vsem strankam ustavnega loka osnutek svojega programskega dokumenta, ki se vedno nosi ime »seznam problemov«. Sestavljen je iz obsevnih in drugih članov tajništva in strokovnjakov PSI poslanec Claudio Signorile. Ime »seznam problemov« pa je utemeljeno predvsem zaradi tega, ker nakazuje glede posameznih točk možne rešitve, poudarja pa, da je osnutek možno spremeniti skladno z mnenji drugih strank.

Da socialisti dajejo svoji pobudi za preoblikovanje vladne večine velik pomen najbolje dokazuje uvodnik glasila »Avanti!«, ki nosi pomenljiv naslov: »Rešiti moramo demokratski državni«. Kajti prav to, po mnenju socialistov, je glavni problem današnjega dne. Med državnimi oblastmi in skupnostjo državljanov zija danes velik prepad, ki ga ni mogoče zapolniti s pasivno podporo naprednih sil: potrebno je, da se KD odpove monopolu nad oblastjo in sprejme sodelovanje ostalih demokratičnih sil.

Poglejmo torej, kaj predlagajo socialisti drugim strankam kot temelj bodočega vladnega programa in nove večine.

Prvi pogoj za uresničitev zdravne gospodarske politike je, po mnenju PSI, »evrejska enakopravnost pri razdelitvi narodnega dohodka« in »deljansko prenašanje bogastev iz sfere potrošnje v sfero investicij«.

Nato naštevajo šest točk programa. Te so: 1. strategija ozdravljanja gospodarske krize, 2. nadzorstvo nad dinamiko proizvodnih stroškov, 3. kratkoročni poseg na plačilno bilanco, 4. razpoložanje: Jug, mobilnost, brezposelnost, 5. ozdravljanje javne potrošnje in fiskalnega sistema, 6. takojšnji posegi.

Podrobno socialisti menijo, da je

lahko osnova »epitokrizne« strategije dogovor med sindikati in industrijo, kateremu pa je treba dodati strogo nadzorstvo nad dinamiko cen. Nadalje je potrebno, da se v Italiji skripi potrošnja dobrin, ki jih tujarimo. Zato predlaga PSI racionaliziranje plinskega olja za ogrevanje prihodnje zime, govejega mesa in bencina (do določene mere). Nova delovna mesta je treba dobiti v kmetijstvu, prehranbeni in predelovalni industriji in s programi konvencioniranih gradenj.

V okviru reforme državne uprave, ki je potrebna tudi zaradi nujnega krčenja javne potrošnje, PSI predlaga »spolno mobilnost« delovne sile v okviru državnega aparata. Predlaga razpustitev in likvidacijo vseh nepotrebnih ustanov in uprav, ki lahko takoj preidejo (z osebjem, pristojnostmi in finančnimi sredstvi) v organik države.

Za dvig gospodarstva pa je potrebno še, po mnenju socialistov, prekalificirati sistem državnih govedob, okrepi javne investicije za industrijsko preusmerjanje ter obnoviti pogajanja z EGS z namenom, da se spremeni evropski kmetijski načrt.

V okviru globalne reforme javne varnosti predlaga PSI tudi reformo varnostnih služb, ki naj preidejo v osebno odgovornost predsednika vlade, nadzoruje pa naj jih posebna parlamentarna komisija.

Potrebna je, nadalje, reforma občil in reforma solstva. Te dve reformi bi morali celo imeti prednost.

Socialisti se, seveda, dobro zavedajo, da je najtrši oreh pri KD. Zato pa jo preko svojega glasila jasno opozarjajo, naj ne skuša ohraniti svojih volitev s tem, da odklanja sodelovanje z drugimi demokratičnimi silami, ker se ji to lahko mašuje.

O demokristjanih je svoje mnenje povedal tudi tajnik KPI Enrico Berlinguer. V uvodniku za jutrišnji »Unitas« je namreč napisal, da je nedavni sporazum med vlado in sindikati o ceni delovne sile primer, kako ni mogoče reševati temeljnih problemov Italije mimo delavskega gibanja. V vladi je nekdo očito mislil, da bo s členom 3 in 4 ukrepa o fiskalizaciji postal sindikalno gibanje, a je bil poražen. Ta dogodek pa dokazuje tudi, da ni mogoče reševati ne majhnih ne velikih vprašanj Italije brez ali proti organizacijam oziroma strankam delavskega gibanja. KPI je zato odločno za programski sporazum in oblikovanje nove vladne večine, ker meni, da je Andreottijeva vlada opravila svoje. Imela je svoj pozitivni značaj takoj po volitvah, vendar je svojo vlogo takrat izpolnila. KD se tega ne zaveda, nadaljuje Berlinguer, in se še dalje obnaša oholo. Prav to oholost in nadutost KD pa je treba poraziti z močnim gibanjem.

Zadeva je znana: Claudio Caputi je prejšnjega avgusta posilila skupnost 16 pohotnežev, dekleta pa je bilo tako pogumno, da je, kljub številnim grožnjam, prijavilo nasilnežem sodščici. Sodni postopek se je začel prav pred kratkim. V sredo pa so dekleta sprejeli v bolnišnico, ker je spet postala tarča podlega napada. Policiji je povedala, da jo je nekaj po 16. uri trojica mladih ljudi nasilno spravila v avto in jo odpravila v predmestje, kjer so jo slekli do gola, jo spet posilili in se potem nad njo znešli z britvicami in z nožem. O tem so zgovorno pričale rane, ki jih je imela po vsem telesu in zlasti po nogah. Trojica je nato pustila Claudio v bližnji križišči, kjer jo je mimo vozeči avtomobil odpravil v bolnišnico. Tam so ji zdravniki ugotovili rane, zaradi katerih naj bi okrevala v 15 dneh. Claudio je policijsko izjavila, da bi trojico mogla prepoznati. Zasišal jo je funkcionar letalskega oddelka dr. Scigliano, ki je baje ugotovil, da njena verzija dogodka ni povsem točna. Na podlagi njegovega poročila je Dell'Anno izročil Caputijevi sporočilo o sodnem postopku.

Claudio so po sestanku z Dell'Annom premeštili iz oddelka za hitro pomoč v oddelku za splošno bolezen. Ko je stala iz postelje, ji je postalo slabo in se je zgrudila na tla, pri čemer se je udarila v glavo. Rentgenski pregled pa je pokazal, da se dekle ni poškodovalo, vendar do goodek priča o njeni šibkosti. Claudio Caputi je osebje bolnišnice poslalo solidarnostno izjavo, treba pa je reči, da so nekateri zdravniki in bolničarji pokazali proti njej tudi dokajšnjo mero nenaklonjenosti.

Medtem ko so Claudio premeštili iz enega oddelka v drugi, je njena zastopnica odvetnica Augusta Lagostena Bassi imela tiskovno konferenco, na kateri je ostro kritizirala ukrep namestnika državnega pravdnika Dell'Anna ter povedala, da je že napisala uradni poziv dr. Dell'Annou naj opusti vlogo javnega tožilca na procesu proti posiljevalcem Claudie. Poziv je v skladu s členoma 63 in 64 kazenskega postopnika, doslej pa ga še niso mogli izročiti namestniku državnega pravdnika Dell'Annou, ki je slednji bil danes nedosegljiv. Odvetnica Lagostena Bassi je povedala, da so Dell'Anna pozvali, naj opusti funkcijo javnega tožilca iz dveh razlogov: prvič, ker ni storil svoje dolžnosti, ko mu je Claudia v sodni dvorani pokazala Genesis Lettjerija kot enega od tistih, ki so jo posilili in ji kasneje grozili s smrtjo, ker je svoje posiljevalce prijavila sodščici; in drugič, ker je potem ko je zasišal Claudio, ne da bi bili prisotni njeni pravni zastopniki, v pogovoru z Bassijevno jasno dokazal, da je nenaklonjen do dekleta in do vsega feminističnega gibanja. Iz tega bi mu lahko celo očitali kaznivno dejanje »hudega sovraštva« do Claudia Caputi. Iz vsega obnašanja namestnika državnega pravdnika Dell'Anna med sodnim postopkom pa je mogoče sklepati, da se Dell'Anna strinja z ideološkimi vrednotami nasilja, ki jih zagovarjajo posiljevalci. Iz vsega tega, pravi odvetnica Bassijeva, pomeni prisotnost Dell'Anna na procesu pristranskost zastopnikov sodstva.

Nov jugoslovanski veleposlanik v Vatikanu

RIM, 2. — Jugoslovanski veleposlanik pri Sveti stolici Zdenko Svetec je danes izročil v Vatikanu svoje poverilnice papežu Pavlu VI. V odgovoru na pozdravni govor veleposlanika Svetec je papež visoko ocenil osebnost in državniško vlogo predsednika Tita na mednarodnem področju. Podčrtal je stalno pozornost in simpatije, s katerimi Sveta stolica spremlja pri-

Med številnimi obdani, ki se prisostvovali svečanosti, ki se je nadaljevala s koncertnim programom, je bila tudi večja skupina beneskih Slovencev iz Cenebole. (J.K.)

Poleg župana Foje Caledonija so sodelovali še deželni odbornik Del Gobbo in odbornik avtonomne pokrajine Trident, Polini. Tako župan kot odbornik Del Gobbo sta posebej poudarila velik pomen solidarnostne pomoči SR Slovenije, ki je za brezdomce v Ceneboli zgradila pet udobnih montažnih hiš.

To dejanje dokazuje trajno prijateljstvo med našimi obmejnimi ljudmi, ki vedno težijo k miru in napredku.

Ob prevzemu priznanja se je generalni konzul SFRJ Ivan Renku izročil zlati kolajni in spominski pergament

Ob prevzemu priznanja se je generalni konzul SFRJ Ivan Renku izročil zlati kolajni in spominski pergament

Ob prevzemu priznanja se je generalni konzul SFRJ Ivan Renku izročil zlati kolajni in spominski pergament

V BEOGRADU

Danes izmenjava listin o ratifikaciji osimskega dogovora

BEOGRAD, 2. — Kot poroča tiskovna agencija »Italija« bo jutri v glavnem mestu Jugoslavije izmenjava ratifikacijskih listin, ki sta jih podpisala predsednik Italijanske republike Giovanni Leone in jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito. Izmenjava listin o ratifikaciji osimskega sporazuma bosta izvedla italijanski veleposlanik v Beogradu Walter Macotta in namestnik tajnika za zunanje zadeve SFRJ Lazar Mojsov, ki bosta dokumenta tudi siglirala.

Prvo bosta bilo predvideno, da bosta izmenjava ratifikacijskih listin opravila zunanji ministri Forlani in Minić, vendar je bilo to praktično nemogoče. Agencija »Italija« s tem v zvezi poudarja, da v krogih Farnesine zagotavljajo, da se bosta Minić in Forlani srečala v Beogradu sredi junija, ko bo tu pripravljeno zasedanje na skrajnjem beograjsko konferenco preverjanja o izvajanju helsinške listine o sodelovanju in varnosti v Evropi. Tedaj se bosta Forlani in Minić pogovarjala tudi o uresničevanju ratifikiranih osimskih sporazumov.

Mednarodna konferenca o surovinah propadla

ZENEVA, 2. — Mednarodna konferenca o surovinah, ki je trajala štiri tedne ter se je udeležilo 107 industrializiranih držav, dežel v razvoju in držav tako imenovanega socialističnega bloka, se je zaključila s porazom. Šlo je za pogajanja glede ustanovitve posebnega skupnega denarnega sklada, ki naj bi pripomogel k stabilizaciji cen desetim najpomembnejšim surovinam. Konferenca je propadla zaradi nepopustljivega stališča predstavnikov industrijskih držav, ki vidijo v nadaljnjem sodelovanjem razponu držav tretjega sveta nevarnost za lastno gospodarsko nadlavo nad njimi.

DR. DELL'ANNO JE MNENJA, DA SI JE DEKLE POSILSTVO IN RANE IZMISLILA

Nezaslišan ukrep namestnika državnega tožilca Sporočilo o sodnem postopku proti Claudii Caputi

Ogorčene izjave Claudine pravne zastopnice: tožilca bodo pozvali, naj se ne udeleži več sodnih postopkov, ki zadevajo Caputijevo, ker je dokazal svojo pristranskost

RIM, 2. — V okviru sodnega postopka proti sedmim fantom, ki so obtoženi, da so lani avgusta posilili 17-letno Claudio Caputi, je prišlo danes do nepričakovane in nezaslišane zapleta. Namestnik državnega pravdnika Paolino Dell'Anno je namreč na podlagi poročila funkcionarjev letalskega oddelka, ki so imeli čez preiskavo o ponovnem posilstvu, katerega je mlada Claudio postala žrtev prejšnje srede, izročil 17-letni Caputijevi, obvestilo o sodnem postopku zaradi hlinjenja kaznivnega dejanja. Dell'Anno je danes zjutraj Claudio spet zasilil, ob koncu pa je sporočil dekletu, da bo proti njej začel sodni postopek, kar je v njenem pričevanju o dogodku, katerega je postala žrtev v sredo, ugotovil vrsto netočnosti in protislovnih izjav.

Zadeva je znana: Claudio Caputi je prejšnjega avgusta posilila skupnost 16 pohotnežev, dekleta pa je bilo tako pogumno,

da je, kljub številnim grožnjam, prijavilo nasilnežem sodščici. Sodni postopek se je začel prav pred kratkim. V sredo pa so dekleta sprejeli v bolnišnico, ker je spet postala tarča podlega napada. Policiji je povedala, da jo je nekaj po 16. uri trojica mladih ljudi nasilno spravila v avto in jo odpravila v predmestje, kjer so jo slekli do gola, jo spet posilili in se potem nad njo znešli z britvicami in z nožem. O tem so zgovorno pričale rane, ki jih je imela po vsem telesu in zlasti po nogah. Trojica je nato pustila Claudio v bližnji križišči, kjer jo je mimo vozeči avtomobil odpravil v bolnišnico. Tam so ji zdravniki ugotovili rane, zaradi katerih naj bi okrevala v 15 dneh. Claudio je policijsko izjavila, da bi trojico mogla prepoznati. Zasišal jo je funkcionar letalskega oddelka dr. Scigliano, ki je baje ugotovil, da njena verzija dogodka ni povsem točna. Na podlagi njegovega poročila je Dell'Anno izročil Caputijevi sporočilo o sodnem postopku.

Claudio so po sestanku z Dell'Annom premeštili iz oddelka za hitro pomoč v oddelku za splošno bolezen. Ko je stala iz postelje, ji je postalo slabo in se je zgrudila na tla, pri čemer se je udarila v glavo. Rentgenski pregled pa je pokazal, da se dekle ni poškodovalo, vendar do goodek priča o njeni šibkosti. Claudio Caputi je osebje bolnišnice poslalo solidarnostno izjavo, treba pa je reči, da so nekateri zdravniki in bolničarji pokazali proti njej tudi dokajšnjo mero nenaklonjenosti.

Medtem ko so Claudio premeštili iz enega oddelka v drugi, je njena zastopnica odvetnica Augusta Lagostena Bassi imela tiskovno konferenco, na kateri je ostro kritizirala ukrep namestnika državnega pravdnika Dell'Anna ter povedala, da je že napisala uradni poziv dr. Dell'Annou naj opusti vlogo javnega tožilca na procesu proti posiljevalcem Claudie. Poziv je v skladu s členoma 63 in 64 kazenskega postopnika, doslej pa ga še niso mogli izročiti namestniku državnega pravdnika Dell'Annou, ki je slednji bil danes nedosegljiv. Odvetnica Lagostena Bassi je povedala, da so Dell'Anna pozvali, naj opusti funkcijo javnega tožilca iz dveh razlogov: prvič, ker ni storil svoje dolžnosti, ko mu je Claudia v sodni dvorani pokazala Genesis Lettjerija kot enega od tistih, ki so jo posilili in ji kasneje grozili s smrtjo, ker je svoje posiljevalce prijavila sodščici; in drugič, ker je potem ko je zasišal Claudio, ne da bi bili prisotni njeni pravni zastopniki, v pogovoru z Bassijevno jasno dokazal, da je nenaklonjen do dekleta in do vsega feminističnega gibanja. Iz tega bi mu lahko celo očitali kaznivno dejanje »hudega sovraštva« do Claudia Caputi. Iz vsega obnašanja namestnika državnega pravdnika Dell'Anna med sodnim postopkom pa je mogoče sklepati, da se Dell'Anna strinja z ideološkimi vrednotami nasilja, ki jih zagovarjajo posiljevalci. Iz vsega tega, pravi odvetnica Bassijeva, pomeni prisotnost Dell'Anna na procesu pristranskost zastopnikov sodstva.

zadevanja Jugoslavije, da bi prevladal duh dialoga in sodelovanja v mednarodnih odnosih v korist miru in pravici v svetu. Papež Pavel VI. je ob tej priložnosti izrekel najboljše želje za napredek vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, hkrati pa je pozval vse pripadnike katoliške veroizpovedi v Jugoslaviji, naj kot posamezniki in v verska skupnost čim bolj prispevajo k družbenemu in socialnemu razvoju svoje dežele.

RIM, 2. — Neofašist Luigi Concutelli, ki je osumljen umora sodnika Occorsia, je bil danes obsojen na 9 let zaporne in 800.000 lire denarne kazni. Obtožen je bil po sedmi orožja. Concutelliju so sodniki naložili tudi doživljensko preoved opravljanja javnih služb.

Prodoren uspeh SSG v Krminu

KRMIN, 2. Sinčji je Stalno slovensko gledališče iz Trsta nastopilo v vesoljoro »Benečank« v prelopi dvorani mestnega gledališča v Krminu. Predstava sodi v okvir letošnje abonmajske sezone Krmim 77, ki so jo priredila tamkajšnja kulturna društva ob podpori občinske uprave. Ob tej priložnosti so prišli k predstavi tudi številni prebivalci jugoslovanskih Brd. Pred začetkom predstave sta spregovorila občinski odbornik v Krmimu Luciano De Gironcoli in predstavnik krajevne skupnosti Dobrovo in Medan, Danilo Steker.

CANDIDA CURZI

NESREČA JE TERJALA OSEM SMRTNIH ŽRTEV

Jugoslovansko letalo strmoglavilo v Gabonu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 2. — Jugoslovansko civilno letalstvo je spet doletelo huda nesreča. V daljni afriški državi Gabon je med pristajanjem na letališče glavnega mesta Libreville strmoglavilo letalo TU-134, last beograjskega zračnega prevoznika Avioexport. Iz podatkov, ki jih posredujejo Tanjug, je mogoče razbrati, da so bili v letalu osem ljudi in da so vsi izgubili življenje.

Generalni direktor beograjskega podjetja »Generalexport«, v sklopu katerega sodi tudi letalsko podjetje Avioexport, Milorad Savičević je Tanjugu izjavil, da je v nesreči izgubilo življenje šest članov posadke (med njimi je tudi letalski mehanik Boris Polanec, doma blizu Ajdovščine) ter dva delavca jugoslovanskih podjetij, ki sta potovala v Gabon.

Letalo je potelo iz Beograda večer ob 17.35 in je dvakrat tehnično pristalo, in sicer v Džerbi v Tuniziji in v Kanouju v Nigeru. Matično podjetje je po besedah generalnega direktorja Savičevića v stalnih stikih z Librevillom, vendar so informacije za zdaj zelo skope. Znano je le, da se je letalo pristajalo. Zrušilo se je v gozd polidruzi kilometre pred pristajalno stezo. V trenutku nesreče je tudi mogoče deževalo.

Polet je sodil v vrsto poletov v dežele tega območja Afrike, letalo pa je peljalo rezervne dele za avtobuse jugoslovanskega proizvajalca »Karus«, in hrano za delavce podjetja »Autoput«.

VRHOVNO SODIŠČE SPRAVILO SUARESA V ZADREGO

O legalizaciji KP Španije se bo morala izreči vlada

Razpuščen »movimiento nacional«, edina do sedaj zakonita stranka

MADRID, 2. — Špansko vrhovno sodišče je danes objavilo razsodbo v zvezi z legalizacijo španske komunistične partije in z njeno udeležbo na skorajšnjih volitvah. Sodišče je, kot se neuradno že napovedali, ugotovilo, da je v bistvu za to vprašanje nepristojno in je poslalo vso dokumentacijo nazaj notranjemu ministrstvu. S to razsodbo se vprašanje legalizacije KP Španije spet postavlja v ospredje španskega političnega življenja ter postaja najvažnejši problem, ki ga bo treba rešiti pred volitvami, ki jih bo španska vlada morala razpisati po veliki noči, če je res, da je že določila datum za prve demokratske zakonodajne volitve po padcu španske republike in da bi Španci morali oditi na voliče 12. junija.

O legalizaciji bo morala sedaj odločiti Suarezova vlada, ki ima v bistvu tri možnosti. Prva je neke vrste kompromis: vlada ne bi nič odločala, pač pa bi, seveda, neuradno, svetlovala komunistom, naj se predstavijo na volitvah kot neodvisni kandidati. Gre za možnost, ki jo je partija že zavrnila v prejšnjih dneh. V tem primeru je partija napovedala, da bo v Španijo prišla predsednica KP Španije Dolores Ibarruri, kar bi spravilo vlado v veliko zaganjo.

Druga možnost je, da vlada sama proglasi partijo za protizakonito politično skupino, kar pa bi jo spravilo v težavo pred španskim in pred svetovnim javnim mnenjem, prav v trenutku, ko skuša dokazati, da je nastopila nova pot demokracije in pluralizma. Španske demokratične opozicijske stranke so že večkrat izjavile, da se tudi same ne bodo udeležile volitev, če ne bo imela možnost, da se predstavi tudi KPS. Pri tem je se zlasti odločno nastopila socialistična delavska stranka Felipeja Gonzaleza. Poleg tega se je o legalizaciji španske partije pozitivno izrekel tudi predsednik nemških socialdemokratov Willy Brandt, čigar mnenje v španskih političnih in gospodarskih krogih zelo upošteva. Naj nemški SPD nihče ne more očitali, tudi po zadnjih izjavah njenih voditeljev, da je čezmerno naklonjena komunistom.

Ostaja še tretja možnost, in sicer, da vlada sama legalizira komunistično partijo in druge španske stranke, ki še čakajo na tak korak. Za legalizacijo pa ima Suarez dve možnosti: mogoče bi spremenil zakon o političnih skupinah ter odpravil člen, ki določa, da je za to pristojno vrhovno sodišče, ali pa bi mogel spet vzeti v preločilo, da je po novni proučitev vlada ugotovila, da statut komunistične partije ni v nasprotju z obstoječimi zakoni.

Izvršni odbor španske partije je medtem izrazil svoje obzalo-

Župan občine Foja Caledoni izroča kolajno in pergament generalnemu konzulu SFRJ Ivanu Renku

FOJDA, 2. — V Fojdi, središču občine, na katere področju živijo tudi slovenski ljudje v Ceneboli in drugih gorskih vaseh, so danes

zvečer ob koncu izjemnega stanja na potresnem področju, med prireditvijo imenovano »Furlanski večer« v organizaciji krajevne skup-

V TOREK SE ZOPET SESTANE TRŽAŠKI POKRAJINSKI SVET

Politična razprava o Ghersijevem programu

Imenovali bodo tudi tri predstavnike v deželno komisijo za slovensko šolo - Seja se bo nadaljevala v sredo

V torek se ponovno sestane tržaški pokrajinski svet, prvič po izvolitvi novega pokrajinskega odbora, ki ga sestavljajo predstavniki PSI in KPI, pred več kot enim mesecem. Upravičeno je pričakovati, da bo na tokratni seji predstavniki obeh strank razpravljali o Ghersijevem programu. Imenovali bodo tudi tri predstavnike v deželno komisijo za slovensko šolo - Seja se bo nadaljevala v sredo.

V torek se ponovno sestane tržaški pokrajinski svet, prvič po izvolitvi novega pokrajinskega odbora, ki ga sestavljajo predstavniki PSI in KPI, pred več kot enim mesecem. Upravičeno je pričakovati, da bo na tokratni seji predstavniki obeh strank razpravljali o Ghersijevem programu. Imenovali bodo tudi tri predstavnike v deželno komisijo za slovensko šolo - Seja se bo nadaljevala v sredo.

Colli (KPI) o zavrnitvi zakona o posvetovalnicah

Nacionalni komunistični svetovalec skupine v deželni komisiji Colli je v izjavi za tisk obznanil, da je neopustljivost demokratične svetovaleške skupine preprečila odobritev zakona o posvetovalnicah, ki bi ustrezala pričakovanjem in zahtevam, ki so jih jasno in odločno izrazile demokratične sile in ženska gibanja.

V demokratični skupini — je nadaljeval Colli — je proti vsem pričakovanjem, proti vsem entnim predlogom in v nasprotju s tem, kar se je zgodilo v mnogih drugih deželah, kjer so našli enotne rešitve, prevladala pristranska logika, ki je omogočila uspeh misovskega bednega igračenja.

Prišel je novi šolski skrbnik

Šolsko skrbništvo obvešča, da je po nalogu šolskega ministrstva s prvim aprilom nastopil svoje službeno mesto v Trstu novi pokrajinski šolski skrbnik dr. Medoro Rizzi, ki prihaja iz Oristana na Sardiniji.

Zajeten dnevni red bodo izčrpali na naslednji seji pokrajinskega sveta, ki bo v sredo, 6. t.m.

Opomin z Opčin

Na današnji dan pred 33 leti so nemški okupatorji ustrelili pri opemskem strelšču 71 talcev slovenske, hrvaške in italijanske narodnosti iz množevanja za atentat na opemsko kinodvorano. S trupli ustreljenih so nato prekrili dolovanje krematorije pri židovskem Rižani.

Temu najčistotnemu zločinu so do konca vojne sledili še drugi na samih Opčinah in drugod po slovenski zemlji, toda opemski morija o staja ena najbolj množičnih in se je zato vsako leto še posebej spominjamo z rmanjem na mučeniški kraj, kjer ob obnavljanju spomina na tisti tragični, a čenem herojski čas naše preteklosti, zagotavljamo večno zvestobo in hvaležnost ljudem, ki so se s svojim bojem žrtvovali za našo svobodo, istracano pa tudi po verzelo naš protifašistični boj pred tremi desetletji v današnje državnostno vrtajati v budnem in aktivnem antifašizmu in v obrambi a krvjo prioborjenih pravic svobodnega naroda.

Slovinci v Italiji še ne uživamo vseh tistih pravic, za katere so u-mirali naši najboljši ljudje v razdobju nrd dvema vojnama in med drugo svetovno vojno. Formalna demokracija, v kateri živimo, nam še ni sposobna zagotoviti nekaterih elementarnih in nedeljivih narodnih pravic, če pomislimo samo na dejstvo, da del naše narodne skupnosti nima niti šol v svojem jeziku in da je slovenski jezik še daleč od enakopravnosti in javnem življenju. Pot k resnični demokraciji je nezadovoljna, zahteva pa stalen boj demokratičnih sil, katerih sestavljeni deli smo tudi mi s svojo preteklostjo in s svojo današnjo vlogo.

Biti v tem boju v prvih vrstah je dolžnost, ki nam jo nalaga spomin na opemske talce in na vse žrtve v našem protifašističnem in narodnoosvobodilnem boju.

ZADNJA SEJA DOSEDANJEGA IZVRŠNEGA ODBORA

Jutri prva seja novega glavnega odbora SKGZ

Glavni odbor bo izvolil novi izvršni odbor, področne in teritorialne odbore - Potrjena pozitivna ocena zasedbe slovenskih višjih srednjih šol v Trstu

Pred jutrišnjo prvo sejo novoizvoljenega glavnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki bo moral izvoliti novi izvršni odbor, področne in teritorialne odbore SKGZ v smislu odobrene prenosne naše osrednje manjšinske organizacije, se je v petek zvečer sestal na svoji zadnji seji dosedanjega izvršni odbor. Dnevni red se je obsegal v bistvu eno samo točko in sicer pripravo za sejo glavnega odbora: sestavo kandidatnih list za izvršni in ostale odbore in razpravo o politično-organizacijskem poročilu za glavni odbor.

Izvršni odbor je nato ponovno razpravljal o nedavnih zasedbi slovenskih višjih srednjih šol v Trstu v zvezi z izjavo profesorjskega zbora liceja «France Prešeren». Soglasal je, da v celoti velja ocena, ki jo je že podal na seji 21. marca v Gorici, ko je Zveza izrekla solidarnost s slovenskimi dijaki ob ugotovitvi, da izvirja njihov protest po eni strani iz splošne družbene krize v državi po drugi pa iz neurejenih razmer na slovenskih srednjih in višjih srednjih šolah. Izvršni odbor je ponovno ugotovil, da je protestna zasedba bila dokaz zrelosti slovenskih dijakov in odraz njihove aktivne zavzetosti za slovenske šolske probleme od zahtev po dejanski avtonomiji slovenske šole in njeni demokratizaciji in posodobitvi v skladu s potrebami sloven-

Zmanjšana dobava vode

Zaradi okvare na vodovodni črpalki pri Katinari bo ACEGAT danes zmanjšal dobavo vode na področju Katinare, Ul. Marchesetti, Lonjerja in delno dolinske občine. Okvaro bodo popravili verjetno že danes.

VABILO SINDIKATA SLOVENSKE SOLE

Pedagoški odsek SSŠ prvič vabi člane, ki so se na obnem zboru prijavili k sodelovanju, na skupen sestanek jutri, 4. aprila 1977, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani. Dnevni red: a) Razgovor o programu pedagoškega odseka in predlogi novih članov; b) načrtovanje seminarja o pomenu šolskih listov; c) razno. Drugič vabi vse mentorje šolskih listov na srečanje, ki bo prav tako v Gregorčičevi dvorani v torek, 5. aprila, ob 18. uri.

S SPREJEMOM V KULTURNEM DOMU

ZAKLJUČEN SEMINAR ZA SLOVENSKE ŠOLNIKE

Predavali so priznani strokovnjaki in univerzitetni profesorji iz Ljubljane

S sprejemom, ki ga je v petek zvečer priredil generalni konzul SFR Jugoslavije Ivan Renko, se je v Kulturnem domu zaključil enotedenski seminar za učitelje in profesorje ter dijake slovenskih šol na Tržaškem. Sprejema so se med drugimi udeležili tudi vladni komisar Molinari, predsednik deželnega sveta Pittoni, višji deželni šolski skrbnik prof. Angioletti, višijski šolski skrbnik dr. Marsili, tržaški župan Spaccini, devinsko-nabrežinski župan Albin Škerk, dolinski župan Edvin Švab, italijanski konzul v Kopru Facco-Bonetti, predsednik SKGZ Boris Race, ravnatelj šol in didaktičnih ravnateljev, nekateri profesorji, učitelji in dijaki višjih srednjih šol, ter še ravnatelj zavoda za šolstvo SR Slovenije Boris Lipužič in član mešanega jugoslovansko-italijanske komisije Crtomir Kolenc.

Seminar se je začel v ponedeljek s predavanjem književnika Bena Zupanciča o sodobnih problemih slovenske kulture. Naslednji dan je bil posvečen problematiki slovenske narodne zgodovine. Predavali so namreč znani slovenski zgodovinarji dr. Vasilij Melik, dr. Janko Pleterški, dr. Metod Mikuz ter dr. Milica Kacin-Wohnc. Ta predavanja so bila po mnenju večine najbolj privlačna. Nato je slavistom predavala prof. Breda Pogorelec na predmetu «Stilistična obravnava». V naslednjih dneh pa so si učitelji raznih didaktičnih ravnateljev sle-

● Prejšnji četrtek sta se sestali deželno vodstvo INPS in tajništvo sindikalnega združenja. Vzrok srečanja je bilo kritično stanje, ki ga je v deželni vodstvu INPS povzročilo dejstvo, da ni bil dodeljen tega je, da zbor INPS ne bo mogel zdravnik, ki je predviden. Posledica delovati.

Na seji je bil dalje govor o reorganizaciji mestnih rajonskih konzultov ter o novem zadevnem pravilniku kakor tudi o urbanističnih problemih naših vasi na Krasu in področju tržaške občine. Pri tem je prišla do izraza zaskrbljenost v zvezi z ponovno oživitvijo načrta o kraških rezervatih, ki je na dnevnem redu prve komisije deželnega sveta. Svet SSŠ se je nato dalj časa zadržal pri obravnavi položaja in upravnem delovanju devinsko-nabrežinske občine ter se neizdelanega programa kraške gorske skupnosti do problemov, ki najbolj občutno zadevajo slovensko manjšino, med temi stališče do industrijske cone na Krasu. O vsem tem je potrebna razjasnitev stališč, iz katere naj izhaja konkretna zaščita koristi naših ljudi.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sestal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sestal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Svet Slovenske skupnosti se bo še v prvi polovici tega meseca sstal na posebni seji, ki bo posvečena osimski problematiki.

Ob koncu se je svet seznanil s položajem na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu po devetdnevni zasedbi. SSŠ odobrava in podpira vse utemeljene zahteve slovenskega dijaštva in njegovo skrb za zaposlitev po končani šoli, obsoja pa primere nestropnosti, do katerih je prišlo med zasedbo.

Danes, ob 16. uri na opemskem strelšču

SPOMINSKA SVEČANOST

ob 33. obletnici ustrelitve 71 talcev.

Govorila bosta Dino Saravali in Boris Iskra.

Predsedoval bo Rudolf Purič.

Nastopil bo pevski zbor «Tabor» z Opčin.

Na številno udeležbo vabijo Združenje VZPI-ANPI, ANED in ANPIIA

Gledališča

SSG

Stalno slovensko gledališče v Trstu gostuje s predstavo Anonima Venezia na «BENEČANKA» jutri, 4. aprila, ob 18. in 21.30 v SARAJEVU.

ROSSETTI

Danes, ob 16. uri — Teatro di Roma: «Misura per misura» Shakespeare. Režija Luigi Squarzina. Rezervacije pri Osrednji blagajni. Zadnja predstava.

V torek, 5. aprila, ob 16. in 21. uri koncert ansambla «I Pooh». Cene vstopnic: ob 16. uri 2.500 lir, ob 21. uri 3.000 lir. Abonenti Teatro Stabile imajo 30 odst. popusta. Rezervacije pri Osrednji blagajni — Pasaža Protti.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

CARLO GOLDONI

PAHLJACA

Komedija

Prevod Vladimir Koch

Dramaturška razčlenba Bojan Stih

Jezikovna obdelava Dario Bratoš

Scena Niko Matul

Kostumi Marija Vidau

Glazba Ivan Mignozzi

Režija MARIO URŠIC

Danes, 3. aprila, ob 16. uri ABONMA RED G-okoliški.

V četrtek, 7. aprila, ob 16. uri ABONMA RED H; ob 20.30 ABONMA RED E-mladinski v četrtek.

V petek, 8. aprila, ob 16. uri ABONMA RED I.

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Danes, 3. aprila, bo ob 17. uri v Finžarjevem domu na Opčinah prireditev

MAMA, TVOJE OČI

Vabljeno!

Kino

La Cappella Underground Danes zaprt.

Movie Club 77. Zaprt.

Ariston 15.30 «Dersu Uzala» (Il piccolo uomo delle grandi pianure). Režija Akira Kurosawa. Barvni film.

Mignon 15.30 «Storia di un peccato» Prepevadan mladini pod 18. letom.

Nazionale 16.00 «La ragazza alla pari». Prepevadan mladini pod 18. letom.

Barvni film.

Grattacielo 15.30 «Langui baci, perfide carezze». Giovanna Ralli in Luigi Proietti. Prepevadan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Fenice matinea 10.00 in 11.30 «Buona fortuna maggiore Bradbury».

Fenice 16.00 «Corvo rosso non avrai il mio scalp». Robert Redford.

Excelsior matinea 10.00 in 11.30 «Senza famiglia».

Excelsior 16.30 «L'Italia in pigiama». Prepevadan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Eden 16.00 «La pantera rosa sfida l'ispettore Cleouseau». Peter Sellers. Barvni film.

Ritz 15.30 «La notte dell'aquila». Michael Caine, Donald Sutherland, Robert Duval. Barvni film.

Aurora 16.00 «La presidentessa». Mariangela Melato in Johnny Dorelli. Barvni film.

Capital 16.00 «Conoscenza carnale». Prepevadan mladini pod 18. letom.

Cristallo 16.00 «Keoma». Franco Nero. Barvni film.

Moderno 15.00 «Nerone». Pippo Franco. E. Montesano. Barvni film.

Stališča po zasedbi slovenskih višjih srednjih šol v Trstu

Odprto pismo profesorskemu zboru liceja «F. Prešeren»

Prejeli smo:

Svojo izjavo o zasedbi višjih srednjih šol ste zele izjaviti javno in pred nas, stare, da zasedbo ste vedno obsojali. Svoje stališče ste podkrepili z ugotovitvijo, da je bila golo posnemanje akcij na italijanskih šolah, in navajate, da je bil del starejših dijakov in večina na sestanku prisotnih staršev proti njej.

Zasedbe nekateri izmed staršev nismo odobraval zaradi neizkušnosti dijakstva in zato, ker smo se zavedali, da taka akcija zahteva mnogo naporov, vendar smo jo sprejeli, ker se je zanj odločilo večina dijakov in dijakov. Ko smo se prepričali, da so ta sklep vsi dijaki, ne glede na starost in politično prepričanje, splošno, se zasedbe tudi disciplinarno udeleževali in s tem dokazovali, da ni preveza za izredne politične in da so kos težki nalogi, smo korak naših otrok odobraval.

Ob tej zasedbi smo tudi ugotovili, kako je razširjeno slabo mnenje starejših o današnji mladini krivično, saj je bila ta mladina sposobna odločiti se domačemu udobju, ki so jo sili, ki si jih je zastavila, in s katerimi, pravice, se samoumejno strinja vsi Slovenci. Prvi ta mladina je zato vredna krati mučenec fašistične genocida in borec za svobodo. S svojim zadržanjem so dijakine in dijaki dokazali — dovoliti tudi nam parafrazirati Cankarja —, da niso mli hlapci niti za hlapce rojeni. Nanje lahko že jutri računamo slovenska narodnostna skupnost, če bo treba poseči po radikalnih sredstvih in primeru, da ji ne bodo priznali narodnostnih pravic, ki jih terja. To se nam zdi bistveno pri oceni zasedbe in zato smo imali starši s predstavniki strank in organizacij na uradniški grič.

Obzvalujemo, da vaša trditve o uveljavljenosti profesorjev in dijakov krščenjskega prepričanja lahko vneša razkol med dijakstvom, ki pa je prav zasedba zblazila bolj kot kakoli drugače. Nihče ne odobrava dejanj, ki kogarkoli lahko zblazijo. Niti starši niti dijaki. Sodimo pa, da bi profesorji marsikaj preprečili, če bi se odzvali vabilu dijakov, naj jih obiskujejo, naj z njimi zbirajo in razpravljajo. Razen redkih izjem so bili profesorji, ki jih vabilom, došle, odobravali.

Uprita se nam misel, da ste bili odločni tudi zato, da bi se dijaki z nepremišljenimi dejanji zatekli. Ne razumemo pa, zakaj je nekdo fizično učilnico zaletel, da je dijaki ne bi mogli očistiti, kakor so ob zasedbi obljubili. Zakaj je to storil? Morda zato, da bi sluzila za povod za razvedenostne zasedbe? In zakaj je nekdo to fotografiral? S kakšnimi nameni? Odgovor na to upraskanje je lahko različen, vendar ostaja dejstvo, da bi po našem mnenju stanje v tej učilnici moralo prebiti vsakogar, predvsem pa se nas, stare, kako slednja je bila zasedba.

Boleča točka slovenske šole je tudi v jarku, ki se vedno zija med profesorji in dijaki. Vaša izjava ta jarek še pogloblja, zato se nam zdi težko uresničljivo vaše upanje in skupno prizadevanje dijakstva, staršev, profesorjev in javnosti za boljše šole, če profesorji ne bodo s svojim zadržanjem ob takih pri ložnostih in esak dan sproti poma-

gali ta jarek odpravljati, predvsem kot vzgojitelji, katerim je zaupana vzgoja naše mladine.

Ni lahko ubrati nove poti. Lažje je iti po uroženih koleznih. Tega se zavedamo tudi mi, ki ne moremo imeti več telega odnosa do svojih otrok, kakršnega so imeli starši do nas. Nov, ustrezen pristop, ki ga bo mladina sprejemala, zahteva mnogo naporov, ustvarjalnosti in potrpežljivosti, predvsem pa odprave absolutni oblasti in sodbi brez priziva.

Vse to pa ne bo uspelo, če bo ostala šola še naprej odvojena od družbe, ločena od življenja in družbenega dogajanja. Če smo prav poučeni, je došel v prvi vrsti prav dijakstvo prispevalo k rušenju pregrade med šolo in družbo. Vtrajanje na stališču, da mora biti šola,

Pojasnilo koordinacijskega odbora dijakov liceja

«Potrebno se nam zdi, da ponovno razjasnimo pomen zasedbe in njene negativne plati, ki jih v svoji izjavi obzvaljuje profesorski zbor naše šole. Poudariti moramo, da tudi mi obsojamo dejstvo, da je med okupacijo prišlo do materialne škode, ki pa resnici na ljubo ni bila tako znatna, kakršno jo prikazujejo profesorji. Popolnoma se zgražamo nad nesramnim početjem z razpeli.

Vsekakor smo se obvezali, da bomo za popravila sami plačali. Nase pa ne sprejemamo krivde za dejstvo, da je fizikalna ostala pomazana, saj smo jo zadnji dan zasedbe našli zaprto in je zato nismo mogli počistiti. Poleg tega pa moramo potrditi širši pomen naše zasedbe. Pomembno je, da smo enotno z drugimi tržaškimi slovenskimi višjimi srednjimi šolami stopili v boj, ki ga terjajo pereči problemi sedanje šolskega ustroja in se posebno naše manjšinske šole. Velik uspeh naše akcije predstavlja tudi dejstvo, da smo s temi vprašanji sensibilizirali širšo javnost. Ti rezultati pa ne dopuščajo pikolovskega iskanja sicer obzvalovanja vrednih, a razmeroma dosti manj pomembnih negativnih plati naše okupacije.

Seveda s temi besedami nečemo zaostati tretnja med nami, in profesorji, pač pa spodbuditi plodne sodelovanje med vsemi šolskimi komponentami.

Koordinacijski odbor dijakov znanstvenega in klasičnega liceja «F. Prešeren»

S seje občinskega sveta v Nabrezini

Na tokovski seji občinskega sveta v Nabrezini je župan poročal o izvolitvah odbora jurskih upravilencev v Medji vasi in o sestanku antifašističnega odbora. Glede volitev, ki so bile prejšnjo nedeljo, je župan dejal, da so to redno potekale, vendar se jih je udeležilo zelo skromno število volivcev. Žal je prišlo do razburjenja med prebivalci, ker je letos prvič prefektura izdala dekret za volitve odbora in ni imela komisarja, kot se je to delalo dvajset let. Občinska uprava je vprašala za sprejem pri prefek-

predvsem slovenska šola, nevtralna in nepovezana z življenjem, ki v okrog nje, in neupoštevanje resni ce, da je miselnost mladine sestav ni del miselnosti in težen sredine, v kateri živi, bo slovensko šolo še bolj osiromašilo. Odločno odklanjamo vse prej kot vzgojno tezo o tem, da je slovenski narod izvoljeni narod in da se mora zato njegova mladina varovati pred »nastavljeno asimilacijo« kar s preprostimi besedami pomeni, naj slovenska mladina živi v getu, da se moramo ne pokvari.

Pričujoče pismo je izjavila vaša izjava, z njim pa se nam je ponudila prilika, da tudi mi pome mo stoji mnenje o slovenski šoli. Zato nam je lažje in z večjim pre pričanjem, zagotavljam pripravljenost, da pripomoremo k zbliževanju vseh, ki so neposredno ali posredno povezani s slovensko šolo, in da s svojimi močmi prispevamo k boljši in bolj življenjski šoli.

Trst, 1. aprila 1977
Predstavniki staršev višjih srednjih šol
(sledijo podpisi)

Premiera na Proseku

Amaterski oder Prosek-Kontovel bo danes, 3. aprila ob 17. uri uprizoril v dvorani Prosvetnega doma na Proseku pravljico igrano v šestih slikah «Čarovnik iz Oz».

NAJ JIM BO LAHKA DOMAČA GRUDA

Umrl je Josip Škabar

V starosti 78 let je včeraj preminil Josip Škabar, trgovec z Opčin. Morda bi bilo bolje, če bi na mesto besede »trgovec« rekli »delavec«, saj je bilo pokojnikovo življenje res »sam delovni dan«.

Od najzgodnejše mladosti, ko je prišel kot vajenec k Gorjup na Prosek in potem k Dračkovim na Opčine, je delal in garal, dokler si ni toliko opomogel, da si je postavil lastno trgovino z jestvinami na Opčinah, kjer sta skupaj s soprogo Lojzko delala naprej in ustvarjala pogoje, da bi bilo življenje njunih otrok boljše in lažje. Zla usoda je hotela, da je med bombardiranjem Opčin izgubil sina, kar ga je izredno potrla. Spet mu je bilo delo v uho in v delu je hotel pozabiti in preboleti tragični udarec.

Kdor nima lastnega prevoznega sredstva, naj to telefonsko sporoči od torika do četrtka na sedež ZSSDI (tel. 31119).

lel in delal naprej, da bi dokazal sebi in drugim, da ga ničesar ne ukinole.

Ni mu bilo dano, da bi na starost počival. Bolezen ga je pred kratkim priklenila na posteljo, dokler ni končal svojega zadnjega dne.

Pokojnik je bil izredno cenjen in spoštovan. Poštenost in dobro srce sta iz njega naredila človeka, pri katerem je bila vedno na razpolago ne samo dobra beseda, temveč tudi konkretna pomoč v sili in potrebi. Bil je Krasevec starega kova, kakršnih je le še malo med nami.

Soproga Lojzka in hčerki Irmi na se najiskrenejšje sožalje oddajata M. M.

BAJTA Albina Tavčar vd. Tavčar

Dobre tri mesece po noževni smrti je umrla 83-letna Albina Tavčar vd. Bajta pri Saležu, ki so jo v sredo položili k zadnjemu počitku na zgornjo pokopališče.

Rodila se je v Dutovljah, od mladih nog je v družini pridno pomagala in kot 20-letno dekle se je omožila z domaćinom Jožetom Tavčarjem. Po kratkem bivanju v Trstu se je družina morala preseliti v kraj Cassino, kamor so fašistične oblasti premestile moža — železničarja. Imela sta tri otroke, vendar kruta igra usode jima je v obdobju po drugega leta iztrgala vse tri otroke: oba sinova, ki sta že dokončala univerzitetni študij, sta padla v vojski, 6-letna hči pa je nenadoma podlegla meningitisu.

Ob bombardiranju je družina izgubila vse svoje imetje in tedaj sta izkusila veliko revščino in tegobe. Po upokojitvi se je z možem, po kratkem bivanju v Križu, preselila v Zgonik, zadnja leta pa je bivala v Bajti pri Saležu. Bila je zelo priljubljena vsem, ki so jo poznali, in vsakogar je spontano obdarila s svojo srčno dobroto. Bolehala je za sladkorno, zadnja leta pa so ji opesale noge in vid, moralno pa je bila strla nedavna smrt ljubljenega moža, ob katerem sedaj počiva. Naj ji bo lahka domača gruda. Uloženi svojim izrekom globoko sožalje.

ZAGRADEC Alojzija Guštin vd. Milčič

V starosti 92 let je za vedno zatisnila svoje trudne oči Alojzija Guštin vd. Milčič iz Zagradca, ki sedaj počiva na zgornjem pokopališču.

Pokojnica je bila hči številne kmečke družine iz Repna in se je že od malih nog ukvarjala s poljedelstvom in z mlekarjenjem. Zakonsko zvestoba je obljubila vdovu Jožetu Milčiču iz Zagradca, ki je imel že hčer iz prejšnjega zakona, vendar po dveh letih zakonske zveze, med katero je povila sina Dušana, je leta 1913 moč nenadoma preminil zaradi posledic pljučnice. Ta uda-

DANES V GLEDALIŠČU «F. PREŠEREN» V BOLJUNCU

PONOVA POTRDI TEV ENOTNOSTI SLOVENSKEGA KULTURNEGA PROSTORA

Koncert prijateljstva zborov iz Slovenije in Koroške

Ljubitelji zborovske pesmi se o beta v gledališču «F. Prešeren» v Boljuncu nadse prijeten in kakovosten večer. Gostje prosvetnih društev iz Boljuna in Doline so sami priznani uveljavljeni zbori.

Moški zbor KUD Stane Žagar iz Kroke nastopa v komorni sestavi. Pod vodstvom svojega dirigenta Egidija Gasperšiča se je uveljavil kot ena najboljših pevskih skupin na Gorenjskem z ubranim in sočnim petjem, ki sloni na skrbno izbranem programu slovenskih narodnih in umetnih pesmi iz različnih časovnih razdobj. Kroparski zbor nastopa zelo veliko, tako doma, kot v tujini. Pred tremi leti je izdal tudi samostojno ploščo, ki je za vsakega ljubitelja zborovske pesmi prijetno presenečenje. Izbrani glasovi pevcev iz Kroke, ki slovi po tem, da je dala veliko število opernih pevcev, bodo prav gotovo zadovoljili brežlansko občinstvo.

Moški zbor SPD Bilka iz Bilčove sa spada med boljše koroške pevске zore in izvaja najraje, pa tudi najbolj prepričljivo, prav skladbe iz bogate zakladnice koroških ljudskih pesmi. Tudi koroški zbor ima nekaj samostojnih posnetkov, in sicer na plošči, ki so jo skupno izdali koroški pevski zbori in ki nosi naslov «Od Zilje do Drave». Tako

moški kot mešani zbor iz Bilčove bosta nastopila pod Boštjančičevim vodstvom in bosta se enkrat pokazala vse lepote koroške narodne pesni, ki je zlasti pri nas tako priljubljena.

Pozdrav gostujočim zborom bo za pel domači mešani pevski zbor «F. Prešeren» pod vodstvom Draga Žerjale. Srečali se bodo tako zbori iz treh držav: kar se enkrat potrjuje veljavnost enotnosti slovenskega kulturnega prostora, ne glede na državne meje. Koncert prijateljstva bo pa tudi pripomogel, da se bodo prijateljske vezi, ki obstajajo med nastopajočimi skupinami in gostitelji, še bolj utrdile in dale priliko za nove oblike sodelovanja.

K. V.

Še ena slovenska trgovina v Trstu

V petek so v prijetnem krogu so delavcev, prijateljev in poslovnih partnerjev otvorili lepo, moderno opremljeno trgovino z rezervnimi deli za kmetijsko mehanizacijo družine Furlan iz Trsta. Družina Furlanovih je dobro znana tržaškimi kmetom zaradi svoje poslovalnice kmetijskih potrebščin v Ulici Milano, kateri se je pred leti v isti ulici pridružila še trgovina s kmetijsko mehanizacijo. Veliko povpraševanje po rezervnih delih kmetijske mehanizacije, zlasti s strani južnoslovenskih kupec, ki so bili zaradi pomankanja slednjih prisiljeni iskati dele daleč v notranjosti države, pa je navdlo Furlanove: mater in obojina, ki sta v podjetje prinesla svojo mladostni elan in iniciativo, da so ustanovili še trgovino z nadomestnimi deli.

Trgovina ima na razpolago 12.000 različnih vrst delov, ki so kodificirani tako, da dopuščajo hiter pregled in izbiro. Tudi nova trgovina je v Ulici Milano, in sicer na vogalu z U. F. Filzi.

Furlanovim moramo vsekakor čestitati, saj je vsaka tovrstna pridobitev korak naprej v uveljavljanju slovenskega gospodarstva v Trstu.

K. V.

V Miljah odobren občinski proračun

Z glasovi PSI in KPI je miljski občinski svet po obširni razpravi, kateri so bile posvečene kar štiri seje od 23. do 31. marca, odobril proračun za leto 1977. Predstavnik PSDI se je vzdržal glasovanja, proti pa so glasovali predstavniki KD, PRI in PLI.

Zupan Bordon je povzela zaključke razprave in poudarila, da si miljski občinski proračun zastavlja predvsem dva cilja: p. eni strani razviti vse storitve občine, da bi čim bolj ustrezale potrebam občanov, po drugi pa kar se da zaježiti stroške.

SPDT prireja v okviru predavateljske sezone v četrtak, 7. aprila, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma predavanje znane slovenskega planotca MIRKA KAMBIČA na temo: «VARSTVO LEPE IN ZDRAVE NARAVE». Predavanje bo opremljeno z barvnimi diapozitivi.

Vabljeni!

PD «F. PREŠEREN»
BOLJUNEC

priredita danes, 3. aprila 1977, ob 17.30 v gledališču «F. Prešeren» v Boljuncu

KONCERT PRIJATELJSTVA

Nastopajo: moški in mešani zbor SPD «Bilka» iz Bilčove (Koroška) in moški zbor KUD «Stane Žagar» iz Kroke (Slovenija).

PD «V. VODNIK»
DOLINA

priredita danes, 3. aprila 1977, ob 17.30 v gledališču «F. Prešeren» v Boljuncu

SPD I. GRUDEN — NABREZINA
priredi jutri, 4. apr., ob 20. uri v društveni dvorani

VEČER FILMOV

Alojze Jeraj

Znani filmski ararar nam bo predvajal nekaj svojih najnovjših filmov.

Vijudno vabljeni!

Dolina st. 40

tel. 228116

Narodna in študijska knjižnica v Trstu priredi v sredo, 6. marca 1977 peto predavanje iz ciklusa o razvoju slovenske arhitekture. Predaval bo prof. Stane Bernik na temo: SODOBNA ARHITEKTURA IN OBLIKOVANJE. Predavanje bo ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Uli. Petrovno 4.

VELIKA NOČ V FIRENCAH

3-dnevni avtobusni izlet
ARCI-TVA vabljene članice in simpatizerje k udeležbi

Odhod 10. aprila. Cena 43.000 lir

MINITOUR SLOVENIJE

Lipica • Postojna • Bolnica • Franja • Bled

3-dnevni avtobusni izlet

Odhod 9. aprila • Cena 39.000 lir

Povpisanje in informacije pri: ARCI-TVA, Uli. del Toro 12

Tel. 794530 • Urmik: 17 • 20.

ZDRUŽENJE UNION

prireja

dvodnevni izlet na otok

PAG

10. in 11. aprila

Informacije in prijave:

Združenje UNION, Uli. Valdirio

vo 30, ob 17.30 do 19.30 — tel.

64459.

Mali oglasi

VELIKA, MAJHNA STANOVANJA

prosta ali v najemu v centru na prodaj brez posrednikov. Pisati na Oglasi oddelke Primorskega dnevnika, sifra «STANOVANJA».

CARLI VIRGILIO vas vabi, da obiščete Autosalone Trieste za nakup novih avtomobilov Fiat vseh vrst. Imamo tudi rabljene 500 60 70 850 coupe 69, 127 71, 75, 128 71, 72, 0 pel 1000 71, 1300 66, 124 69, simra 1000 70, mercedes 230 D 69, capri 1500 71, 124 coupe 69. Obiščite nas v Uli. Giulia 10.

«CITROEN» — mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov — Uli. Rittmayer 4/a.

ZFLITE se poročiti? Informacije a-gencia «Conoscersi», Uli. Pelliccio 6. Videm — odprto ob sredah, sobotah popoldan in ob nedeljah dopolnan. Tel. 65-923.

Informacije SIP uporabnikom

Jutri bo začela delovati v Trstu posebna avtomatska služba

DEŽURNE LEKARNE 192

ki nudi uporabnikom tržaškega okraja točen naslov dežurnih lekarn v mestnem središču.

Služba je realizirana s sodelovanjem Zbornice lekarnarjev in Zdrženja lastnikov lekarn. Vsak poziv stane tri telefonske enote.

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico

Včeraj — danes

ZA VASO POROKO...

«FOTOGRAFIA» EGON

Ogledate se pravočasno

Telefon 793-295

TRST, Uli. Oriani 2 (Barriera)

Villor vd. Grisor, 51-letna Vida

Francor por. Marsich, 54-letni Mario

Colombo, 5-letni Marco Pupulin,

66-letna Giovanna Castelli por. Ri-

morini, 83-letna Vittoria Parenzan,

70-letni Riccardo Pecchiari, 78-letni

Vittorio Depangher, 74-letni Vito-

rio Puppin vd. Cvetjasa, 83-letna

Rachele Lucie vd. Barisic, 92-letna

Alice Golch por. Cappelletti, 83-

letna Antonia Gogola vd. Biekar,

63-letna Nerea Halfter, 65-letni An-

tonio Bubola, 76-letni Doimo Gheich,

86-letna Matilde Quala vd. Crepal-

di, 71-letni Antonio Gulic, 89-letna

Olga Zvab, 74-letna Maria Melatini

por. Placidi, 69-letna Emma Filo-

nide por. Pavesi, 48-letna Aurelia

Fornari, Antonio Batt, 73-letna Ma-

ria Iellusich vd. Budica, 73-letni

Alberto Bello, 74-letni Vido Abba-

tantuono, 79-letna Antonia Brand-

lin por. Pleterssek, 69-letni Rodolfo

Bellich, 63-letni Sergio Skodler, 76-

letna Giuseppina Cuch vd. Loren-

zi, 79-letni Felice Lombardo, 67-

letni Matteo Arbanassi, 72-letni Re-

gento Ferneti, 59-letni Bruno Ska-

bar, 83-letni Gaetano Gasparotto,

76-letna Anna Savio vd. Nemitz, 68-

letni Paolo Scocchi, 67-letni Italo

Forcolin, 82-letna Giovanna Fonda

vd. Galimberti, 65-letni Pietro Rol-

li, 88-letna Caterina Marinac vd. Zor-

na, 87-letni Antonio Agostini, 86-

letni Agostino Trobec.

OKLICI: delavec Bruno Piazza in

uradnica Nela Mikulic, mehanik

Carmin Di Miele in prodajalka Ma-

riateresa Florido, uradnik Fulvio

nik Pietro Miccoli in študentka Ga-

Prebivalci Podturna in Sv. Ane zahtevajo, da se na njih področju nehajo graditi stanovanja

Že danes je v tem okolišču 7.151 ljudi, prihodnje leto jih bo nad 8.500, kar pomeni eno petino goriškega prebivalstva - Sv. Ana je samo velika spalnica, nima socialnega življenja

Da se ljudje izredno zanimajo za vprašanja revizije splošnega, regulacijskega načrta v Gorici, nam ne dokazuje samo skupščina prebivalstva v štandreu in sestanki krajev. n. skupščin na slovenskem področju. Zanimanje je enako tudi v drugih predelih mesta, zlasti se je pred mestu. V Lohncu se je pred nekaj tedni zbralo več sto ljudi, v dvorani Lenassi pa so bili prejšnji večer zbrani ljudje okolišev Podturna in Sv. Ane, da bi obrazložili načrtovanje arhitekta Costi in odborniku za javna dela Zucalliju zahteve prebivalstva.

Krajevna skupščina za področje Podturna in Sv. Ane je že ob lanski uvesti ustanovila strokovne komisije, ki so pričele delati vsaka na svojem področju. Kot je predsednik prof. Lutman povedal na skupščini, so napravili zelo veliko delo. Na tem področju živi danes (podatki so iz letošnjega marca) skupno 7.151 ljudi. Od teh jih je 3.635 v Podturnu in 3.516 pri Sv. Ani. Prihodnje leto pa bo to število precej naraslo, kar bo dokončala pri Sv. Ani številna ljudska stanovanja, pa tudi zasebniki na tem področju precej gradijo. Računajo da bodo že prihodnje leto imeli tu nad 8.500 prebivalcev, kar pomeni eno petino celotnega prebivalstva goriške občine. Če izvajemo Podturn, kjer obstaja že več sto let življenjska realnost z nekaterimi trgovinami in obrtnimi delavnici, je Sv. Ana le velika spalnica. Trgovin je tu zelo malo, ceste so slabo spelane, ni lekarne, šole ne zadostajo sedanjim potrebam, več let. V Podturnu pa imajo v šolah prostora na pretek. Tu so prebivalstvo stara, v osnovnih šolah v Ul. Cappuccini in Ul. Svevo bodo imeli v prihodnjem šolskem letu pet učilnic prostih (govorimo za italijanske šole).

Treba bi bilo, po mnenju krajevne skupščine, začeti popravljati stavbe v Ul. Cappuccini, Ul. Baionti, Ul. Lunga, t.j. v starem delu mesta. Predlagali so, da bi stavba sedaj slovenska trgovalna šola in slovenski otroški vrt, postala v bodoče sedež italijanske nižje srednje šole. Zavod Lenassi naj bi postal mladinski center. Uporabilo naj bi se v rekreacijske namene prebivalstva in predvsem mladine Sv. Ane. Prostore bi bile vojaške bolnišnice v Ulici Ristori.

Stavb na tem področju je že dovolj, trdijo predstavniki krajevne skupščine. Zaradi tega naj ne zmanjšajo gradbeni indeksi na področju Sv. Ane. Kar se tiče že razpoložljivih zemljišč, ki so bila vnešena v zakon 167, predlagajo da se ne bi gradilo na terenih ob spodnjem delu Sv. Ane, ob Tržaški cesti. Tu naj se zemljišče nameni športno-rekreacijskemu parku. To je zahteval letak Svobodni odbor Sv. Ane, ki je tisti večer delil letak z ustreznimi vsebino.

Stagnacija prebivalstva v Gorici pomeni, da so se v Sv. Ane preselili ljudje iz drugih mestnih predelov. Za nekatere starejše ljudi je ta preselitev pomenila pravi šok, ker so čisto odrezani od svojega nekdanjega okolja.

Skupščina zahteva tudi, da se ne uniči sedanje kmetijske površine. Vrtovi naj ostanejo nedotaknjeni, kmetom naj se na razpolago zemljišče nekdanjega posestva u-

mobolnice. Kmetom je treba zagotoviti, da na njihovem zemljišču ne bodo gradili, tako bi si lahko omislili določene izboljševalne naprave. To zahtevajo podturnski kmetje podkrepili z dokumentom in tudi z posegi na skupščini.

Govor je bil tudi o cestni problematiki. Prvotni regulacijski načrt je predvideval široko cesto med Rdečo hišo in naseljem Sv. Ane. Ta naj bi uporabila sedanje ožje ceste, sekala vrtove in dvorišča, podretil bi bilo treba nekaj hiš. Skupščina je proti tej cesti, urediti pa je treba tiste ceste, ki manjkajo.

V debato so posegli številni ljudje (pristojnih je bilo nad 150 domačinov), ki so bili skoro vsi zelo kritični do delovanja občinske uprave in njenih nepopolnih obljub. Inz. Costa je strokovno ocenil nekatere predloge, odbornik Zucalli pa je v svojem zaključnem govoru bil zelo polemičen in zato žel val neodobravanja.

Posvet o tržiški ladjedelnici

V Tržici je bil v četrtek sestanek med pokrajinskimi vodstvi strank ustavnega loka, tovarniškim svetom

SESTANKI KRIMINSKEGA ŽUPANA ZARA S PREBIVALSTVOM

Slovenski prebivalci krminske občine za revizijo deželne urbanističnega načrta

Okrog šole na Pleševem naj bi uredili športno-gospodarsko in stanovanjsko središče

Na Pleševem so se prejšnji večer sestali krminski župan Zari in nekateri odborniki ter strokovnjaki z družinskimi poglavji Pleševga, Cegla, Subide in Novaljev. Občinski možje so domaćinom prikazali osnutek deželne urbanističnega načrta in hoteli slišati pripombe in predloge domaćinov. Podobne sestanke so krminski občinski možje že imeli v drugih krajih občine.

Domačini, ki so si načrt ogledali že nekaj dni prej, so Josku Sirku dali nalog, da obrazloži njih zahteve in pomisleke. Može na deželi so popolnoma pozabili na obsejni prehod na Pleševem. Sploh ni omenili med tistimi, ki jih je treba preurediti. Prav tako ni v načrtu nobenega popravka državne ceste, ki iz Krmina pelje na ta prehod in nikjer ni omenjena povezava med novimi cestami deželne značaja in tem prehodom. To je precejšnjo pomanjkljivost. Istega mnenja je bil tudi župan.

Josko Sirk je še predlagal, da bi sredi Pleševga, nekje pri šoli, uredili nekako središče slovenskih krajev krminske občine. Tako naj bi prostoru kjer je sedaj šola, namenili še več zemljišča. Kmalu bo treba namreč dograditi sedanjo stavbo, v kateri je enorazredna, kajti vsi znaki kažejo, da bodo imeli čez nekaj let v šoli več otrok kot jih je sedaj. Če bodo potrebe na-

ladjedelnice in vodstvom sindikata kovinarjev. Predlog za sestanek je po nedavnem posvetu o ladjedelnosti, decembra meseca, dal tovarniški svet tega največjega kovinarskega podjetja na Goriškem.

Za krščenso demokracijo sta se srečanja udeležila Ferrari in Botegaro, za komuniste Paiza, Padovan in Redivo, socialiste pa sta zastopala Trombetta in Biasi. Bili so prisotni tudi predstavniki manjših strank. Obravnavali pa so kritično stanje v tržiški ladjedelnici, kjer klub dosedanjim posegom se stanje ni izboljšalo. Tako grozijo te dni z odpuštom 20 delavcev, ki so zaposleni pri podjetju, ki opravlja dela po nalogu ladjedelnice, še vedno pa je od otrov vprašanje izpolnitve preko 500 delovnih mest, ki so se izpraznila v zadnjem letu.

Predstavniki strank so se dogovorili za skupno stališče, predvsem pa da čimprej seznanijo osrednja vodstva v Rimu o težkem položaju. Domnili so se tudi za ponoven sestanek.

Zaradi pomladanske čiščenja bo Državna in mestna knjižnica v Gorici zaprta od jutri, 4. t.m., do vključno 11. aprila. V tem času bo mogoče le vrniti izposojena dela in sicer vsak dan med 10. in 11. uro.

SESTANKI KRIMINSKEGA ŽUPANA ZARA S PREBIVALSTVOM

Slovenski prebivalci krminske občine za revizijo deželne urbanističnega načrta

Okrog šole na Pleševem naj bi uredili športno-gospodarsko in stanovanjsko središče

nesle, naj bi v neposredni bližini uredili še stavbo za otroški vrt, poleg tega pa še nekaj rekreacijskega prostora, kjer naj bi imeli tudi kakšno športno igrišče. Zaradi tega naj se okrog šole nameni zemljišče za te potrebe.

Vedno v bližini naj se pod pojso na Cemajni del, ki je sedaj opisan kot kmetijsko področje, spremeni v področje za kmetijske zadruge, pravice. Tu naj bi v doglednem času domaći kmetje, lahko uredili nekako središče za stroje, zbirno mesto za sadje in zelenjavo in nekaj podobnega.

Nasproti tega zemljišča, nad cesto, med Cemajno in Smrekanem, pa naj bi uredili domaćo rezidenčno cono. Zemljišče je sedaj označeno kot kmetijsko. Tu naj bi zgradili hiše za tiste mlade domaćine, ki si želijo zgraditi hišo, nimajo pa te možnosti doma, ker ni tu na razpolago prostora in se morajo zato preseliti v Krmin ali kam drugam.

Prav tako naj bi na Subidi eno področje namenili hotelsko-turističnemu področju, za kar čutijo v Krminu precejšnjo potrebo. Domačini so zahteve, da bi spremenili gradbene indekse za gospodarska poslopja, ki so sedaj premajhni.

Župan Zari je obljubil, da bodo na občini stvari preučili. Hotel pa je imeti pismen predlog, da bi tako bolje podprli zahteve slovenskega prebivalstva. Sam je dejal, da so v odboru imeli že vrsto pomislekov o deželnem urbanističnem načrtu.

25.000 podpisov proti podražitvi bencina

Nad 25.000 podpisov v znak protesta proti veliki podražitvi bencina proste cone so v borih desetih dneh zbrali bencinski parkaljarji na področju Gorice in pokrajine. Najbrž bo podpisov še več, ker nimajo podobni akcije v Gorici še popolnih podatkov. Skušali bodo vse protestne pole zbrati še danes in jutri in nato jih bodo izročili zvezi goriških trgovcev, ki naj jih zate izloči trgovinski zbornici.

Podpisniki protesta zahtevajo da razširjeni odbor goriške trgovske zbornice še enkrat preuči stvar in prikladi sklep, ki ga je pred petnajstimi dnevi sprejel z 10 proti 7 glasovom. Bencin po 270 litr naj bi bil predrag na našem področju.

Kot naši bralci vedo so ponovno preučitve krajev zahtevali tudi sindikati v pokrajinskem merilu. Tudi na njihovem področju poteka protestna akcija. Včeraj smo v uredništvu dobili tiskovno poročilo tovarniškega sveta tovarne Manifesta goriziana. Ta zahteva skupni sestanek med predstavniki vseh tovarov v Gorici in njeni neposredni okolici z upravitelji Goriškega sklada. Istočasno je tovarniški svet za skrbjen zaradi težav v tekstilnem sektorju in zahteva tudi pojasnila kakor se delijo blagovni kontingenti proste cone.

Brezplačen ribolov za rojake s Koroske

Zveza ribiških družin Primorske je sklenila, da bo našim rojakom, članom Kluba koroskih ribičev v Borovljah, nudila razne olajšave in ugodnosti pri ribolovu v primorskih rekah in drugih vodah. Zanje velja odložen enak ribolovni režim kot za člane tujih ribiških družin. To pomeni, da lahko dvakrat tedensko ulove po tri ribe v dolžini preko 26 cm. Ribolovne dovolilnice bodo

25. aprila bodo šolo v Doberdolu poimenovali po Prežihovem Vorancu

Jusarska zemljišča: dolgoletna jabolka sporov v občinskem svetu - Prispevek za Narodno in študijsko knjižnico v Trstu

Osnovno šolo v Doberdolu bodo poimenovali po slovenskem koroskem književniku Prežihovemu Vorancu. Slovesnost poimenovanja bo na dan praznika vsajše, 25. aprila. Tako se blizu dokončni rešitvi dolga procesa birokratskih zavlečenj glede poimenovanja šole, ki ga je občinska uprava načela že ob samem načrtovanju obnove šolskega poslopja pred več kot desetimi leti.

O tem in več drugih upravnopolihičnih zadevah, je tekla beseda prejšnji petek na občinski seji v Doberdolu. Župan Andrej Jarc je svetovalce seznanil s potekom medobčinskih športno-kulturnih vezi, ki so jih navezali na eni strani tri slovenske občine na goriškem z občinsko upravo v Novi Gorici. Glede konkretne izvedbe načrtovanih srečanj, so se pred dnevi že sestali prosvetni in športni zastopniki vseh društev v občini, ki so se tudi obvezali izvršiti vse možne oblike sodelovanja s tovrstnimi društvi novogoriške občine.

Razprava se je kot razgibala, ko je svetovalka SSK Marija Ferletič predstavila resolucijo, v kateri je rečeno, da občinski svet ne odobrava in zavrne s strani deželne uprave slovenskih statutov briške in kraške goriške skupnosti in zahteva naj se takoj skliče svet kraške goriške

skupnosti. Prvi del resolucije je bil sprejet soglasno, drugi del pa je večina zavrnila, ker so nekateri prisotni svetovalci kraške goriške skupnosti poudarili, da je seja že sklicana za petek, 8. aprila.

Ze dolgo let razgiba vodo v doberdolskem občinskem svetu vprašanje jusarskih zemljišč, ki so posebno obširna na jamejskem področju. Tudi minuli petek je ta postavka dal časa zadržala razpravo. Pred več leti, ko so Autovije Venete gradile avtocesto Trst-Benetke, je omenjeno podjetje sklenilo pogodbo, in izplačalo užitnikom razlaščenih jusarskih zemljišč domenijske vsoze za odvzem užitka; občinski upravi pa je podjetje izplačalo katastrski pristojbino. Omenjeno pogodbo je takratni občinski svet tudi soglasno sprejel. Na zadnji seji pa je svetovalka SSK po novno odprla vprašanje tega denarja in zahtevala naj občinska uprava prizna užitnikom omenjenih razlaščenih parcel vse, kar so Autovije Venete izplačale. Ni zalego niti županovo pojasnilo, da ni mogoče več spreminjati občinskih sklepov tudi zato, ker so takrat sami lastniki podpisali pogodbo s podjetjem, ki je parcelo razlastilo. Tako je tudi ta točka dnevnega reda šla v zapisnik brez soglasja vseh svetovalcev.

Sprejetih je bilo tudi več postavk upravnega značaja. Občinska uprava bo zaprosila deželo za 1,7 milijona lir za nakup razvaline telovadnega orodja za osnovno šolo v Doberdolu in 5 milijonov za popravilo otroškega vrtca. Prav tako bo potrebna pomoč dežele za občinsko knjižnico. 7,5 milijona lir pa bo stalna napeljava elektrike na mjni prehod pri Devetkah; tudi ta znesek bo krila dežela. 700 tisoč lir bo odšla občina za asfaltiranje športnega igrišča v Jemljah in skoro 800 tisoč za namestitev novega kotalja za centralno kurjavo v šoli v Dolu.

Občina Doberdoli bo v najkrajšem času dobila razvojni načrt trgovske mreže, po katerem bodo odsej izdajali trgovske licence po potrebi države. Sicer je to skupen trgovski načrt 7 občin tržaškega območja, ki so se dogovorile za skupno planiranje. Vsa načrta bo trajal pet let. Sedanji bo veljal do leta 1980.

Občina Doberdoli je pristopila že v več konzorcijev z občinami trškega okraja. Dva od teh sta konzorciji za ekonomsko mestno načrtovanje in socialno-podporni konzorcij.

V prvem konzorciju bodo občino Doberdoli zastopali župan Andrej Jarc, Anamarija Gergelet, dr. Marjan Lavrenčič in Roman Lavrenčič.

Furlani je vozil avto znamke alfa 1300 GT v smeri od Palmanove proti Romanzu. Na ravnem odseku je, iz gubil nadzoroval nad vozilom, zavozil s ceste tre v drevo. Posledice so bile za Furlanija tako hude, da je med prevozom v bolnišnico umrl, medtem ko so si zdravniki za njegovega sopotnika, zaradi možganskega pretresa, poskodb prsnega koša in drugih notranjih poškodb, pridržali prognozo. Zapisnik je sestavila cestna policija iz Gorice.

V sredo, 30. marca, je na tržaški univerzi z odliko diplomiral za inženirja elektronike

NIKO BRESAN

Čestitajo mu starši, Nevenka, Angel in Marta.

Mladinski krožek čestita Nikotu Bresanu, ki je diplomiral na tržaški fakulteti za inženjirjo.

VAŽNA IZOBRAŽEVALNA POBUDA

ZAKLJUČIL SE JE SEMINAR MLADINSKEGA CENTRA

Zadnji dan sta govorila Gorazd Vesel o gradnji kulturnega doma in Igor Komel o mladinski problematiki

Prejšnji terek se je v prostorih dijaškega doma Simon Gregorčič v Gorici zaključil tridnevni stalni seminar, ki ga je letos prvič pripravil mladinski center v Gorici. Za zadnji dan je mladinski center postavil obširnejši program, vendar je moral zaradi zadržanosti Karla Devetaka, ki bi moral govoriti o zgodovinski delavski gibanju, in Ace Mermolja, ki naj bi govoril o vlogi kulture v zamejstvu, občutno skrajšati. Tako je na zadnjem dnevu seminarja o pomenu in gradnji kulturnih objektov govoril Gorazd Vesel, predsednik odbora za gradnjo kulturnega doma v Gorici. V uvodu svoje govorja je najprej dejal, da so bili prosvetni delci v Trstu in v Gorici žarišče narodnega dela pred prvo svetovno vojno in da je fazijski razvojni razredovni pravniški, v svojem raznorodnem prisilskem, najprej udaril prav po njih. V Trstu so začeli Narodni dom, v Gorici pa so pod grožnjami uspešni slovenskem odtujiti Trgovski dom. Po osvoboditvi smo se s težavami lotili obnavljanja prosvetnih domov in smo v tem okviru zgradili v Trstu osrednji Kulturni dom, sedaj pa ga gradimo tudi v Gorici. Vesel je opisal vsa prizadevanja za izbiro lokacije kakor tudi postopek za lokalnijsko dovoljenje, ki je bil dolgotrajen in poln političnih in birokratskih težav.

Gorazd Vesel je nato razgrnil zadnje načrte, za katere je bilo izstavljeno občinsko soglasje, ter podrobno opisal notranjo razporeditev prostorov in njihovo namembnost. S tem v zvezi je tekla beseda o uporabi razloženih objektov tudi za mladinske organizacije.

Komel govoril o mladinski problematiki na Goriškem. S tem v zvezi je poudaril, da so mladinski seminarji zato važni, ker mlade informirajo o raznih problemih in ker jih ob izmenjavi mnenj in skušenj tudi izobražujejo.

S tretjim popoldnevom se je mladinski seminar sklenil. Na njem so govorili Aldo Rupel (mladina in sedanja družbeno-politična položaja), Darko Bratinja (vodil je okroglo mizo o problemih mladine v okviru gospodarstva in kulture) in Gorazd Vesel (o gradnji kulturno-sportnega središča v Gorici) ter Igor Komel (o mladinski problematiki na Goriškem). Seminarjske dela se v popreju udeleževalo od 30 do 35 mladincev, kar dokazuje zanimanje mladih za tovrstno obliko dela in je hkrati potrditev njegove uspešnosti. Pomembno je tudi poudariti, da so se vseh seminarjskih srečanj udeleževali tudi predstavniki Zveze socialistične mladine Slovenije iz Nove Gorice.

Tečaji telesne vzgoje v osnovnih šolah

V telovadnici šol v Ulici Alvinovo se nadaljuje, dvakrat tedensko, tečaj telesne vzgoje za slovenske učitelje didaktičnih področij Gorice in Doberdola. Tečajniki sledijo tudi praktičnim vajam. Tečaj se bo zaključil sredi aprila.

Na Goriškem je v podobnih tečajih zainteresiranih nad 700 učiteljev. V Gradšču in v Krmini sta se tečaja že zaključila.

Občinski svet je tudi sprejel prošnjo za denarno podporo Narodni študijski knjižnici v Trstu. Namenila je prispevek v znesku 50.000 lir.

Med drugim je svet še odobril štiriletno pogodbo o restavraciji na bivši crpkali ob jezeru; pretresal potrebe in težave glede izgradnje nove ljudske hiše v Doberdolu in manjše postavbe upravnega značaja.

Pred začetkom razprave se je občinski svet, z enominutnim molkom, poklonil spominu 40-letnice krute smrti goriškega glasbenika in vnetega antifasista Ljuzeta Bratruza, ki je umrl za posledicami fašističnega nasilja.

Nabiralna akcija za ploščad na Peči

Na prireditvenem prostoru na Peči pospešeno potekajo priprave za ureditev kotalarske ploščadi, ki bo prvenstveno služila mladim domačim kotalarkarjem, uporabljali pa jo bodo tudi za rekreacijske in kulturne prireditve. Dosedanja ploščad, ki jo so zgradili že pred leti s prostovoljnimi delom, ne zadostaa potrebam kotalarskega športa za katerega vlada med tamkajšnjo mladino veliko zanimanja. Domačini so tudi tokrat s prostovoljnimi deli napravili že precej dela, potrebna pa je še več da se stvar dokonča. Potreben pa je seveda tudi denar za nakup materialov, ki so potrebni za ureditev te ploščadi. Zaradi tega obveščata domače prosvetno društvo «Vipava» in krajevna borbovska sekcija VZPI, da bodo po verjeniki obuh društev in prihodnjih denarji nabirali prispevke v denarju. Apelarajo na solidarnostni čut vsega prebivalstva Peči in Rupe, da prispeva v ta namen.

Mladi kotaljarji sedaj vadijo na kotališču Doma Andrej Budal v Stančurju. Vendarle tja, zaradi oddaljenosti, ne morejo vsi. Ko bo ploščad na Peči urejena bo na njej kar mrgolelo mladine.

Jutri v Štandrežu sestanek kmetov

V Domu Andrej Budal v Štandrežu se jutri zvečer, ob 20. uri, sestanejo kmetovalci iz štandreja, ki bi bili prizadeti zaradi gradnje tovarne postajališča - avtoparke na Jemljah. Pogovorili se bodo o nadaljnjih akcijah v obrambo svojih zemljišč. Kot je znano so v teh tednih zbirali med prebivalstvom protestne podpise proti lokaciji avtoparke.

V zvezi z razlaščenjem štandreja zemlje naj povemo še, da je goriška občina zaprosila Goriški sklad denar, ki naj bi ji služil za takojšnji odkup zemlje namenjene za avtopark. Isto je napravil konzorcij za goriško industrijsko cono, ki je zaprosil Goriški sklad 200 milijonov lir za nakup zemljišč v tako zvani industrijski coni. Tudi ta hoče takoj, za ta denar, odkupiti zemljo od štandredskih in sovodenjskih kmetov.

Kam s planinskim društvom v Gorici

Čeprav je šele pred dnevi nastopila pomlad so se pri Planinskem društvu v Gorici že domnili za okvirni načrt vzponov vse tja do jeseni. 25. aprila si bodo planinci ogledali Petelinje jezero pri Pivki ter se povzpeli na Javornik nad Cerkniškim jezerom. 8. maja na sporedu zahtevnejša tura na Zrd v Kaninskem pogorju. To bo skupni izlet SPD Gorica, Nova Gorica in Beneskega planinskega društva.

Na pragu poletja pa se bodo Goricianci spet podali v Benepcio: 22. maja na Ivanac, 29. maja na Mužce in v začetku junija na planinsko srečanje na Matajur. V poletni sezoni so predvideni sledeči izleti: 12. junija Storič, 26. junija Krn z Lepene, 2. in 3. julija Creta Forata in Monte Peralba, 10. julija Stol, 23. in 24. julija Antelao, 6. in 7. avgusta Skrtalica, 20. in 21. avgusta Pelmo, 3. in 4. septembra eden izmed vrhov poti prijateljstva v Avstriji, 17. in 18. septembra Jalovec.

Akcija za ureditev groba prof. Milana Bekarja

Kot smo že pred časom poročali, so nekateri bivši dijaški goriških višjih srednjih šol sprožili nabiralno akcijo, da bi odkupili in uredili grobnik nekdanjega profesorja in pesnika Milana Bekarja - Bršljanskega. Dosegli je bilo nabranih 321.870 lir, pri spevke še vnaprej zbira blagajnik Kmečke banke v Gorici. Del na grobu ni še moč začeti, ker morajo na pristojnem občinskem uradu urediti celotno področje kopalskega, na katerem je ta grob. Zaradi tega bo skrb odbora, da stvari sledi in jo uredi čim bo to mogoče.

OB 900-LETNICI FURLANSKE DRŽAVE

LETO 1077 IN SLOVENC

Kaj bodo proslavljali danes v Ogleju

Te dni proslavljajo v Furlaniji 900-letnico oglejskega patriarhata, ki ga je v političnem smislu utemeljila listina nemškega cesarja in kralja Henrika IV., izdana med 4. in 16. aprilom leta 1077 v Paviji. Zgodovinski dogodek in njegova proslava sta povezana tudi s slovensko zgodovino in stvarnostjo, saj je bil Oglej cerkveni oblasnik za doberšen del Slovencev, pa tudi njegova posvetna moč je segala iz ven furlanskega prostora.

Začetek oglejske cerkve sega kar v prvo stoletje našega štetja; v kasnejših stoletjih si je Oglej pridobil poseben ugled, da se je mogel leta 558 tamkajšnji škof imenovati «patriarh». Oglejska cerkev je svojo cerkveno oblast izvajala na ozemlju vzhodnih Alp in tako tudi med Slovenci, ki so prišli od konca 6. stoletja naseljevati ta področja. Ko pa je prišla od druge polovice 8. stoletja pokristijanitev vzhodnoslovanske Slovence tudi salzburška cerkev, je cesar Karel Veliki leta 811 odločil, da je reka Drava meja med oglejskim in salzburškim metropolitanskim območjem. Sčasoma s cerkveno oblastjo pa je nastajala tudi velika oglejska zemljiška posest, kar so zlasti omogočali oglejski patriarhi (od 10. do 13. stoletja) po večini nemškega rodu in zvesti služabniki nemške države.

Tudi začetek posvetne oblasti Ogleja je povezan s to politiko in ena izmed epizod v tedanjem investiturnem boju, ki ga je svetna oblast vodila z rimskim papežem, Henrik IV., ki se je januarja leta 1077 podal v Canoso, da pred papežem Gregorijem VII. opraviči svoje nastope proti rimski cerkvi, si je na meji z Apeninim polotokom hotel zagotoviti zavetnika, zato je kmalu nato oglejskemu patriarhu nemškega rodu Sigehardu podelil furlansko grofijo (in vas Lohnc) z vsemi pravici, ki so jih v grofiji imeli kralj in vojvode («cum omnibus ad regalis ducatum pertinentibus»). Pridobljena posvetna oblast se tedaj ni omejevala le na Furlanijo in zahodna slovenska ozemlja ob reki Soči, pač pa je segla tudi na Kranjsko in Istro, ki ju je cesar in kralj Henrik IV. podelil še isto leto. Tako zasnovano ozemlje bi v triden dinastični teritorij združilo tudi doberšen del slovenskega narodnostnega ozemlja.

Vendar se je mogla patriarhova oblast v polni meri uresničevati v Furlaniji in deloma v Posočju, kjer pa so od 12. stoletja dalje postajali goriški grofi močan oglejski tekmeč v boju za obvladovanje Posočja in sosednjih pokrajin. Kranjsko je Oglej dajal v fevd svojim namestnikom in okoli 1150 so bili dejanski gospodarji na deželi grofje andeški, podobno je bilo tudi v Istri. Četrtno si je oglejski patriarhat v tedanjih borbah med fevdalci na slovenskem ozemlju prizadeval za udržitve oblasti, ki mu jo je dodelila cesarska darovnica, pa jo je dejansko izvajal le v Furlaniji («patrias»). Bolj kot s krhko posvetno je Oglej združeval in vplival na slovenski narod s svojo cerkveno močjo.

Devetstoletnica patriarhata seveda poudarja njegovo politično funkcijo predvsem pa združevalno moč cerkvenega oblasnika, ki je vladal Furlanom (Italijanom), Slovincem, Hrvatom in Nemcem. Poudariti proslave je organizacija «Civiltà mittelleuropea», ki se je pred časom zbrala v Cervinjanu na svoj prvi zborilni kongres. Gibanje ni neko hlastanje za spominih onih časov pred prvo svetovno vojno, očitno je drugačen namen, ki se skriva za izrazom «Mittelleuropa» (goriška vsakotletna «mittelleuropea» srečanja so nas sicer navadila misliti, da v tem izrazu iščemo le neko kulturno zblíževanje, sicer pa ta v svojih prvotnosti pomeni nemško hegemonijo tudi na slovenskih tleh).

Pustimo svobodno izbiro potomcem furlanske «patrias», da očitno nezadovoljni s sedanjo 1077. letnico preteklosti vzorec v svetlo luč, ki naj bi jim svetila v bodočnost. Za gotovo pa nimamo Slovencev kaj posebnega svojega - vsaj kar državne zadeve (to pa je očitno namen proslavljanja) - iskati niti v dogodku pred devetsto leti (izjema sta le dve slovenski deželi: Beneška Slovenija in Tolminska), niti ne pri proslavi njegovega jubileja. Za slovensko nacionalno zgodovino letnica 1077 ne pomeni prav veliko, označuje pa enega od mejnikov zapletene zgodovinske zgodovine, ki je s svojim konanjem slovenskega narodnostnega prostora ustvarjala dinastične teritorije in z njimi stanje, ki ga je skušal šele novejši čas v korist enotnosti odpraviti. Slovensko zgodovinsko pozna ne kaj primerov, ko je romantična rodoljubnost videla v nekaterih fvalcih na Slovincem (na primer češki kralj Otakar Přemysl, pa celjski grofje in tudi kasnejši hrvaški plemiči Zrinjski) domnevne nosilce neuresničene slovenske (jugoslovanske) državnosti. Podobno vogo so sedaj navedli oglejskim patriarhom za seveda mnogo širši prostor (ta je danes porazdeljen med več evropskih držav, zlasti če upoštevamo cerkveno delovanje oglejske cerkve), predhodnikom sedanjim «srednjeevropskim civilizacijam».

Poleg seznama darovalcev, ki smo ga omenili ob prejšnjih prilikah, dodajmo še tiste, ki so prispevke dali v zadnjem času. Bogdan Šiligoj 20.000 lir, Andrej Kranjec 5.000 lir, Ida Mozetič 3.000 lir, Marta in Zito Mirčič 10.000, Salvatore Venosi 5.000, Avgust Š

TRETJA REVIJA «PRIMORSKA POJE 77»

PORTRETI PRIMORSKIH HUMANISTIČNIH DELAVCEV (1)

V Križu zadovoljiva splošna raven

zstopali so mešani zbor iz Nove Gorice, mešani zbor «Drago Baj» iz Vipave, noški zbor iz Mirna in mešani zbor iz Divače - Ubran ženski zbor iz Devina

Tretja revija «Primorska poje» je bila v Križu nad Trstom, kjer je od dvajsetih predvidenih nastopov udeležbo. Na pomoč pa so norali zaradi obolenja pevcev odvedati udeležbo. Na pomoč pa so norali zaradi obolenja pevcev odvedati udeležbo. Na pomoč pa so norali zaradi obolenja pevcev odvedati udeležbo.

Primorske bibliografske vesti

ZDRAVSTVENI VESTNIK. 2. — 1977. Glasilo Slovenskega zdravniškega društva ima to pot podnaslov Obalna številka 1977. To (južno-) primorsko število je pomagalo urediti koprski pediatr in publicist dr. Branko Salamun. V njej je polno strokovnega medicinskega gradiva, ki so ga napisali avtorji zdravniki, ki delujejo na južnem ali severnem Primorskem. Uvodnik Južna Primorska in njeno zdravstvo je napisal direktor Splošne bolnišnice Koper Boris Fili, ki na drugem mestu še enkrat (nekoliko širše) spregovori o istem vprašanju, predvsem v zvezi z nastajajočo novo bolnišnico na obali.

Naj vsaj naštetimo nekatere druge prispevke: L. Medved in S. Grobelnik sta napisala članek Portorokse terme (97-99), E. Perl je v daljšem naslednjem prispevku spregovoril tudi o cepilnem spredu, pri čemer pesnika Simona Gregorčiča (121-123), M. Makarovič ima članek Ljudsko zdravstvo — na primeru Podpeč v Istri (125-128), B. Bitezki je objavil prispevek Zdravstveno zavarovanje v Istri v preteklosti (129-130), B. Grossman in I. Matko imata zapis Partizanska zdravstvena služba v Slovenski Istri in v Brkinih (130-131), A. Prijatelj pa Spomini na dr. Franca Marušiča (131-133).

Nadalje v tej številki najdemo Razgovor z dr. Dorčotom Sardočem (134-144), ki ga je za uredništvo imel Bogo Samsa. V rubriki Aktualni pogovori pod naslovom Tri leta pozneje (145-147) med drugim prof. dr. Vladimir Klemencič odgovarja na vprašanje, kakšne bodo demografske posledice potresa v Beneski Sloveniji in na Tolminkem (147). Na str. 148 je objavljen feljton dr. Rafka Dolharja V kraškem sanatoriju.

SODOBNOST. 3. — 1977. Borut Loparnik objavlja Pismo neznancu (280-287), ki je pravzaprav esej, v katerem avtor na izvirno kritičen način obravnava Merkičev opoje Kajči pastir.

DIALOGI. 3. — 1977. Jolka Milčič je na str. 138-139 predstavila pisatelja, pesnika in sploh javnega delavca Danila Dolčaja, ki se je rodil leta 1924 v Sežani in je po materi Slovenec, živi pa v Partinici pri Palermu. Jolka Milčič je ob osnovnih podatkih objavila tudi 16 Dolčajevih pesmi v svojem prevodu. Naslov članka je Predstavitve.

T. P.

KORISTNA IZMENJAVA MED MILANOM IN LJUBLJANO

Prikaz sodobne italijanske grafike v ljubljanski «Moderni galeriji»

Razstavljenih je 114 del prav toliko avtorjev, izbranih izmed 400 kandidatov

V ponedeljek, 28. marca, so v spodnjih prostorih Moderne galerije v Ljubljani odprli razstavo sodobne italijanske grafike.

Po besedah ravnateljice Moderne galerije Zorane Kržišnik predstavljajo razstava sodobne italijanske grafike v Ljubljani povrnitev italijanskega dolga Ljubljani, saj so lani decembra v Milanu v organizaciji ZP Iskra in Moderne galerije odprli razstavo sodobne slovenske grafike, na kateri je bilo razstavljenih sto grafičnih listov. Slovensko razstavo v Milanu je tako italijanska publika kot občinstvo izredno toplo in odlično sprejelo, kar bo verjetno veljalo tudi za italijanske grafike v Ljubljani. Kržišnik nam je dalje tudi povedala, da se razstava slovenske grafike trenutno mudi v Berlinu, odkoder je bodo prenesli še v Wiesbaden, s katerim je Ljubljana prav v teh dneh ob obisku wiesbadenske občinske delegacije, navezala tesne, kulturne in gospodarske stike.

V Ljubljani to pot razstavlja 114 italijanskih slikarjev, 114 grafik, ki so bile izbrane na javnem natečaju milanske občine. Na natečaj je prišlo 400 del in izmed njih posebno strokovna komisija izbrala 114 del prav toliko avtorjev.

Najboljše je morda sodelovanje med Milanom in Ljubljano izrazil obidornik za kulturo milanske občine Francesco Ogliari, ki je takole zapisal svojo kratko uvodno besedo v zares lep in pregleden katalog, natisnjen v Italiji:

«Grafična razstava, ki jo prireja oddelek za kulturo pri milanski občini v ljubljanski Moderni galeriji, predstavlja velik prispevek k spoznavanju italijanskih umetnikov v tujini.

Zadovoljen sem, da prirejam razstavo v deželi, ki ima velike tradicije v grafični umetnosti in v galeriji, kjer prirejuje enega izmed najbolj znamenitih biennialov grafične umetnosti s prepričanjem, da naša razstava ne bo ostala osamljen primer.

Pri organizaciji naše razstave smo upoštevali možnost, da omogočimo udeležbo umetnikom z enim samim umetniškim delom zato, da bi tako lahko zagotovili čim širšo udeležbo.

Gre za kriterij, o katerem bi sicer lahko razpravljali, zlasti če upoštevamo kriterij povabil, a smo vendar sodili, da je naš temeljni cilj v tem, da bi nudili čim več prostora širokemu številu umetnikov, ki to zaslužijo, pa če-

Marijan Breclj

Na pobudo nekaterih naših sodelavcev z obeh strani meje začnemo danes novo redno kulturno rubriko z naslovom «Portreti primorskih humanističnih delavcev», namenjeno prikazu delovanja prvenstveno tistim znanstvenim delavcem na področju humanističnih strok, ki bodisi zaradi značaja svojega dela, bodisi zaradi osebnih lastnosti, redkeje izstopajo v javnosti, kot si to zaslužijo. Na našem seznamu se je nabralo že precej imen, gotovo pa so še druga, ki se jim bomo pridružila v času izhajanja naše nove rubrike. K sodelovanju vabimo vse naše dosedanje in morebitne nove sodelavce.

Novo rubriko začnemo s prispevkom o delu novogoriškega bibliografa in literarnega zgodovinarja, pesnika, prevajalca, publicista in urednika, sicer ravnatelja Goriške knjižnice «France Bevku» v Novi Gorici.

Marijan Breclj pripada tisti generaciji primorskih kulturnih in znanstvenih delavcev (rojen 1.5.1931 v Ajdovščini), ki

se je na pot k svojemu bodočemu poklicu začela podajati med drugo svetovno vojno in se je dokončno izoblikovala po osvoboditvi. Ni bilo to generacija, ki bi ustvarila neko trajno in formalno kulturno gibanje — četrta vojaška generacija — «Bori» pred očmi kot dvajsetimi leti hoteli tudi to postati — vendar je dala več pomembnih posameznikov. Med temi jo tudi Marijan Breclj. Pojavlja se že petindvajset let v slovenskem periodičnem tisku in knjižnih izdajah, če seveda ne upoštevamo, da je že kot dijak od leta 1946 objavjal v goriških dijaških listih. «Primorski slovenski biografski leksikon» ga pozna predvsem kot pesnika, bibliografa, prevajalca, publicista in urednika, še kateri pridevek bi dopolnil sliko njegove zares velike in prostrane ustvarjalne vneeme. Tu uvekakor ne moremo obiti njegovega knjižničarskega delovanja, ki ga poklicno opravlja v novogoriški knjižnici, torej skoraj polovico svojega življenja. Pa tudi beseda publicista zelo generalizira in izenčuje vsebinsko obseg, ki so razpete med poročili in ocenami knjižnih izdaj, med likovnimi kritikami, med za-

V KRATKEM ČASU ŽE DRUGA IZDAJA MONOGRAFIJE

Narodnoosvobodilna vojna na Slovenskem 1941 - 1945

Druga izdaja je izšla v nakladi 5000 izvodov in obsega nad 1150 strani velikega formata

Vojaški zgodovinski inštitut Jugoslovanske ljudske armade v Beogradu je v svojem načrtu, ki je sprejel že leta 1959, predvidel štirinajst temeljnih monografij, ki naj bi bile osnova za sintezo vojaške zgodovine narodnoosvobodilne vojne jugoslovanskih narodov in narodnosti. Osem naj bi jih objavljalo najvažnejša vprašanja razvoja jugoslovanske narodnoosvobodilne vojne kot celote, šes monografij pa naj bi bilo posvečenih osvobodilnemu boju v posebnih republikah. Sprito kadrojskih in drugih težav je Vojaški zgodovinski inštitut mogel prirediti za območja republik le dv monografiji, makedonsko in slovensko. S sodelovanjem. Inštitut za zgodovino delavskega bivanja je nedavno izšla monografija NARODNOOSVODILNA VOJNA NA SLOVENSKEM 1941-1945, druga izdaja je izšla v nakladi 6000 izvodov, bila pa je v najkrajšem času razprodana. To je edinstven primer za zgodovinsko izdajo in sploh za znanstveno publikacijo zlasti se, če upoštevamo visoko naklado. Zato je druga izdaja prišla na trg v 5000 izvodih, s čimer bo gotovo ustrezno velikemu povpraševanju po tej edinstveni knjigi, ki je plod dolgoletnega sodelovanja številnih znanstvenikov in strokovnjakov za zgodovino našega osvobodilnega boja.

Polkovnik Zdravko Klanjšček, ki je bil tudi urednik, znanstveni svetnik Tone Ferenc, polkovnik iz Beograda Ivan Ferlež, univ. profesor Metod Mikuz, strokovni svetnik Alenka Nedog, podpolkovnik Jože Novak, polkovnik v pokoj Miroslav Stepančič in univ. profesor Miroslav Štupšek, to so avtorji nove monografije. Seveda je treba omeniti še vrsto drugih sodelavcev, avtorjev opreme Vladimirja Lakovića, avtorja skice Vladimirja Štimca in lektorja Rada Jorđona, ki so pripravili knjigo, a to sta skupaj izdala Vojaški zgodovinski inštitut Beograd in Inštitut za zgodovino delavskega bivanja v Ljubljani, založila pa jo je Partizanska knjiga v Ljubljani. Čeprav so večino gradiva prispevali sodelavci Vojaškega zgodovinskega inštituta, je monografija plod dela obeh znanstvenih ustanov ter skupni dosežek zgodovinarjev, raziskovalcev narodnoosvobodilnega boja in revolucije.

Obsežna knjiga velikega formata z nekaj nad 1150 strani ima poleg uvodnega poglavlja in sklepnega dela osem razdelkov. V prvem delu je govor o zasedbi Slovenije leta 1941. Drugi del obravnava pravne na oboroženi boji, tretji pa oboroženo vstajo do nastanka osvobodilnega ozemlja. Četrti del obsega prikaz osvobodilnega boja od prvega osvojenega ozemlja v letu 1942 do nastanka štirih udarnih brigad. Peti del govori o vzponu osvobodilnega boja do kapitulacije Italije, šesti obravnava čas od prvega zasedanja SNOŠ. Sedmi del govori o bojih v letu 1944, o smrti pa o končnih bojih za osvoboditev Slovenije. Sledi še sklepi del, ki ocenjuje pomen in značaj narodnoosvobodilnega boja kot prelomnice v narodni zgodovini. Sledijo še obširne priloge, kazala, osebnih imen, komandnega kadra, kazalo vojaških ustanov in spremna beseda. Med samim gradivom je tudi precej slikovnega gradiva in zlasti skic.

Knjiga, ki jo imamo sedaj pred seboj v dveh zaporednih izdajah, (druga je v bistvu nespremenjena izdaja prve) je kritično znanstvena obdelana zgodovina osvobodilnega boja na Slovenskem. To pa ne pomeni, da je bila s to monografijo podana zaključna ocena dogajanj v velikem obdobju naše nedavne preteklosti. Avtorji pravijo, da ima delo še pomanjkljivosti, pa zato žele s svojim delom vzpodbuditi nadaljnja preverjanja podatkov in zaključkov. Prav gotovo bo delo opozorilo na nekatere pomanjkljivosti v podatkih, iz vzpodbudilo k sestavljanju kronik bodisi za posamezne kraje ali področja, bodisi kronik posameznih vojaških enot. Tudi nekatera obdobja niso še dovolj obdelana, saj tako obsežno delo, kot je priročnik, ni mogoče, da vseh podrobnosti obdelati osvobodilnega boja na Slovenskem.

St. Ru.

POP TEDNIK

Poteklo je že veliko mesecev, odkar sta se vam prvič oglašila. Medtem je bilo veliko sprememb, zlasti kar se tiče najnovejših sodelovanj na radiu. Stvari bodo od aprila dalje potekale takole: Sandi ne bo več sodeloval pri radiu, Pavel pa bo imel enkrat tedensko svojo oddajo in sicer ob ponedeljkih. Od ponedeljka dalje bo torej lahko vsak teden spet poslušal nekaj popevk povzetih iz vseh plošč, ki jih jemljeva v postev v tej rubriki. Poleg tega bodo v prvih oddajah na sporedu vse plošče, katere sta vzel v postev v zadnjih dveh mesecih. Sestanek je torej spet ob ponedeljkih ob 14.40!

zdravi številnih glasbenih preuditev klasičnih skladb. Najbolj znana je npr. njihova moderna verzija Beethoveove "Fete simfonije". Rick v. d. Linden se je nato poslovil od ostalih članov te skupine ter spravljal drugi ansambel z imenom Trace. Zadnji album s to skupino je tale "White Ladies".

Rick v. d. Linden ni na glasbenem področju novinec, nasprotno. Pozna se, da ima za sabo dolgotrajen študij v konservatoriju. Pogostoma se zato tudi njegova glasba nanaša na preteklost in je v marsičem podobna nekdanji s skupino Eruption. Vendar je z novo skupino vseeno dal nekoliko več duška svoji fantaziji in kreativnosti. Na današnji plošči je skoraj vsa posneta glasba njegova. Izjemo predstavljata le dva dela, kjer je zopet uzel v postev staro ljubezno — Beethove.

The White Ladies je stara ljudska legenda, ki pripoveduje o belih ženah; te naj bi bile nekakšne čarovnice, ki so lepega de ugrabile ženo nekega kmeta. Peljale so jo na njihovo goro in jo prisilile, da je tam z njimi plesala... itn.

Plošča ni po mojem nič posebnega, kajti izraža prav tisti formalni in estetski lik glasbe, ki sem ga prej omenil. Priznati pa je treba, da je ta mnogim zelo všeč in da zlahka očara. Toda, če že hočemo ostati pri "čarovniških govorci", ko učinki tega čarobnega nastopa minejo, li od vsega tega ostane le — glasbol.

GLORIA GAYNOR

Glorious (POLYDOR 2391 264)

Samo še nekaj besed o tej novi plošči Gloria Gaynor. Kaže, da gre takoj za glasbo, kakršno poje ta pevka: izredno, dobro, v prodajo. Pravijo, da je Gloria Gaynor kraljica "soul". Morda, toda pozabimo se povedati, katerega soula. Tistega pravega, črnkega, ali tistega drugega, vodenega in okraščenega z vsemi mogocimi drugimi glasbenimi pr. zvezi. Ne veste od govora? Naj vam pomagam s trditvijo, da ne boste pravega soula prav gotovo nikdar poslušali, v katerem disklo klubu. Gloria Gaynor pa prav gotovo. Prepustimo vam logično povezavo ter sklep.

AREA
Maledetti (CRAPMS CRSLP 5195)

Jazzovski kotiček bo zahteval malo besed, predvsem zato, ker primanjkuje prostora. Tega pa bo dovolj za napisati nekaj podatkov in navodil. "Maledetti" je peto delo skupine Area, ki šteje trenutno samo tri stalne člane (Startos, Farisselli, Tofani) to odhodu Caporizija in Tavolazzija, ki sta kljub temu sodelovala pri snemanju. Kot vse jazzovske skupine, so tudi člani ansambla Area uvedli sistem odprtega jedra, s katerim lahko sodeluje vsakdo. Tako seveda celo vsto imen med sodelavci (Steve Lucy, brata Arze, Bullen, Calloni), ki so prinesli svoje znanje in ideje. Za italijanski jazz je ta plošča temeljne važnosti, odzrača vsem a ne za vse, kot avangartni roman prikrojen glasbi.

RICK VAN DER LINDEN
AND TRACE
The white ladies (VERTIGO 6330 855)

Najprej nekaj podatkov, ki bodo pripomogli, da lahko bolje uokvirimo.

SREČKO VILHAR · ALBERT KLUN

Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov na Sardiniji, Korziki in v južni Franciji

70.

Ozrmo se za hip v preteklost! Na Primorskem in v Istri so fašisti obračunali najprej z našim izobraženstvom, toda polagoma je prihajala na udar še vsa preostala množica našega ljudstva. Ko so fašisti izgnali naš jezik in kulturo iz javnega življenja, so bili kmečki domovi še poslednje njuno zatočišče. Nisi čudnega, če so se tedaj fašisti na tihem ukvarjali z mislijo, da naše ljudi preselijo kamorkoli. Ker bi tak akcija lahko povzročila večje pretrse, so se odločili za drugačno pot: postopoma razredčili naše kmečko prebivalstvo in na ta način dosed. da bi se izolirane skupine naših ljudi odnarodile. Zato so forsirali izseljevanje našega ljudstva v Ameriko, se spretno prilastili na dražbah prodanih zadolženih kmečkih posestev ter naseljevali italijanske kolone na bonificirana zemljišča. V te razmere, ki so bile za naše ljudi brezizhodne in so pomenile postopno uničenje, je prišla druga svetovna vojna. Prav tedaj pa je fašistična oblast začela naše ljudi množično odganjati v pregnanstvo.

Primorci in Istrani, ki so odhajali na Sardinijo, so bili večinoma ravni kmetje polproletarci. Ta množica je bila brez izkušenih voditeljev, saj sta jih Primorska in Istra v tistem času premogli bore malo. Sardinška "kovačnica" je kmalu opravila svoje: našim pregnancem je dala voditelje. In reči moramo, da so množico naših ljudi dobro vodili, kajti nikdar se ni udinjala sovražno. Naši ljudje so prinesli s seboj na Sardinijo upe in želje, ki so jih bili gojili že doma; starejši nemara še nekaj stare strankarske razdvojenosti, toda Sardinija je kmalu potegnala črto tudi nad temi ostanki preteklosti. Glede vere pa moramo ugotoviti tole: če na Primorskem in v Istri ni bila prepreda, da bi se čim človek vključeval v narodnoosvobodilno gibanje, je bila to na Sardiniji toliko manj. Trd bo na otoku je naše ljudi prekalil in prekalil. Iz njih je vrela želja, da bi se čim uspešneje vključili v boj za osvoboditev podjarmljene domovine. Navezanost na materin jezik, nadalje zavest, da je fašizem glavni povzročitelj njihovega zla in pa vesti o boju jugoslovanskih narodov proti okupatorju, so bili glavni idejni umerjalci našim ljudem in strašni sardinski izolaciji.

Vse tisto, kar je tako specifično za narodnoosvobodilno gibanje na Primorskem, velja tudi za boj naših pregnancev na Sardiniji. Ko se je po kapitulaciji Italije pokazalo, da so jim vrata za odhod v domovino zaprta in se je začelo zanje obdobje strašne bede in ko je malarija iz dneva v dan terjala nove žrtve ter se je veliko zlo razraslo takorekč pred očmi zaveznikov, so se naši pregnanci v veliki stiski zatekli po duhovno hrano h Gregorčiču, k Prešernu in Nazorju. Kmetje žuljavili rok, ki so obiskovali le italijanske šole, so začeli sestavljati pesmice v svojem materinem jeziku. Misel, ki je naše ljudi združevala, je bila v tem, da so hoteli živeti in iskati opore v boju jugoslovanskih narodov. Naši pregnanci niso izgubili ničesar od tistega dobrega, kar so bili prinesli s seboj na otok;

PONOVEN IZBRUH KATANŠKE SECESIJE

Ali so predsedniku Mobutuju štete ure v veliki srednjeafriški državi Zair?

Čeprav ima zairski predsednik precejšnje zasluge pri razvoju države, je storil več napak, ki so mu odtujile zaupanje in privrženost tako prebivalcev Katange, kot tudi večine v državi

Ali so Mobutu Sese Seku res štete ure? Sodeč po zadnjih vestih, naj bi se to zgodilo v zelo kratkem času. Vse kaže, da zairška vojska ni več zmožna, da bi vzdržala pritiska nekdanjih katanških žandarjev, ki sedaj ogrožajo ob blizu mesto Kolwezi, središče industrije bakra, ki predstavlja osnovni vir dohodkov za to srednjeafriško državo.

Tujski, posebno Belgijci in tudi drugi zahodni poslovni ljudje, se bežejo iz Kolwezia, ker čutijo, da kinska vlada ni več zmožna obrniti tako dospeloga, čeprav njena vojska razpolaga z najodobnejšim orožjem, ki so ga posredovale nekatere zahodnoevropske države, kot Belgija, Francija, Zahodna Nemčija in tudi ZDA. Kljub temu pa nekaj stoletij upornikov neposredno ogroža sam obstoj režima predsednika Mobutuja, ki je pred podgum desetletjem strmoljavil oblast Patriceja Lumumbe, takoj po proglasitvi neodvisnosti tedanje kongoske republike, potem ko so se umaknili belgijski kolonizatorji.

Mobutu Sese Seku je prišel formalno na oblast pred enajstimi leti v tedanjem Kongu (Leopoldville) ter je kmalu zaslovel kot državnik, ki se mu je posrečilo zgraditi novo nacionalno državo iz ruševin državljanske vojne, ki je skoraj uničila to afriško državo.

Danes pa državljanska vojna spet visi kot Damoklejev meč nad Zairom, in sicer po dobrih desetih letih relativne stabilnosti. Mobutu se mora zavedati, da to desetletje premirje prav svoji doktrini "vrnitve Afrike" ter izredno velikega rudnemu bogastvu (baker, kobalt, uran in podobno). Dobrosen

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vaš smisel za organizacijo vam bo omogočil naglo napredovanje. Ne dovolite, da bi vas kdo oboževal.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Jutro je najprimernejše za vsa posklena srečanja. Ognite se ne prijetnim razgovorom s sorodniki.

DVOJČKA (od 21.5. do 20.6.) Nekateri novosti, ki jih boste vnesli v svoje delo, se bodo zelo dobro odnesle. Bodite bolj iskreni do svojega okolja.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Bodite optimistični, ker bodo vse vaše pobude ugodno sprejete. Dobro še enkrat pregledajte svoje osebne izdatke.

LEV (od 21.7. do 20.8.) Dosegli boste uspeh, če boste ukrepali bolj realistično. Zanimajte se tudi za vprašanja svojih bližnjih.

DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Dan je primeren za katero si budi ustvarjalno delo. Ne razočarajte one, ki računajo na vas.

TEHTNICA (od 21.9. do 20.10.) Zelo spodbudno vzdušje za tiste, ki se ukvarjajo z intelektualnim delom.

SKORPIJON (od 21.10. do 20.11.) Prispevajte k ureditvi finančnih temeljev nekega podjetja, s katerim imate zveze. Uspešno vam bo razčistiti neki nesporazum.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Odlična zamisel bo rodila ustrezno sad. Neko prijateljstvo bo postalo še tesnejše ter iskrenje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Pomagajte, ki jo boste prejeli, bo zelo ugodno vplivala na potek nekega načrta. Prijetno srečanje s starim znancom.

VODNAR (od 21.1. do 20.2.) Pretirana previdnost bi vam ugnela bolj škoditi kot koristiti. Ne vztrajajte na stališču, ki je predmet ostrih kritik.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne spuščajte se v kombinacije, ki nimajo zveze z vašim delom. Ovladajte samega sebe v primeru, da pride do kakih provokacij.

del svojega uspeha pa mora pripisati tudi naslonitvi na Zahod ter predvsem na ZDA, a v zadnjih letih tudi povratku Zaira v gospodarsko okrilje bivšega kolonialnega gospodarja, se pravi Belgije.

Sedaj pa se je zairski predsednik moral znova spoprijeti z grenkimi izkušnjami iz prvih dni svoje vladavine, se pravi s secesionistično travmo iz začetka šestdesetih let, ko je zasvoženosti Mobutu Combe (skusni odtenci Katanga (današnji Šabo) od novonastale države (vzore). Tedanja napaka pa se je se stopnjevala a Mobutujevim angoskim "grehom", ker se je za časa osvobodilne vojne v Angoli skupno z ZDA in južnoafriško republiko postavil na stran disidentskega gibanja FNLA Roberta Holdena. Mobutu mora danes plačati tudi svoj dolg po krajini Katanga, ker jo je dočela zanemariti, čeprav prav ta pokrajina zagotavlja okoli 70 odstotkov vseh deviznih dohodkov zairske države.

Do invazije Šabe je prišlo, vsaj tako trdi Mobutu, zaradi "vpada plačancev iz Angole". Toda po enem mesecu se zairskim oboroženim silam ni posrečilo, da bi ustavile upornike, kljub že omenjeni pomoči zahodnih držav, ki so vložile v Katangi precejšnje kapitele, oziroma imajo tam močne politične interese. Razne časopisne agencije pa javljajo, da prebivalstvo Šabe, ki pripada plemenu Lundu, ne nudi nobenega odpora vpadnikom ter jih sploh pozdravlja kot osvoboditelje.

Sedaj se ne more še, seveda, trditi, da gre pri tem je za poskus odcetpice Katange, ali pa celo za poskus strmolavljenja Mobutuja z oblasti.

Mobutu se na vsak način nahaja pred resnimi dogodki, morda tudi pred repizo katanške secesije. Na eni strani je treba to pripisati njegovim neuspehom v zunanji politiki, v zvezi z Angolo, a na drugi strani težkim gospodarskim vprašanjem, ki se mu jih ni posrečilo rešiti.

Zakaj se vse to dogaja, posebej v zvezi z notranjim položajem? General Mobutu ne uživa danes velike podpore vojaških krogov v državi, medtem, ko pri prebivalstvu nalezli ali na brezbriznost, ali pa na odkrito sovražnost. Njegovo tisk sicer še vedno uveljavlja nasprotno število, toda brez uspeha.

Znano pa je tudi, da je korupcija zajela javne ustanove, samega državnega poglavarja pa oblojuje, da je ena od političnih osebnosti v "tretjem svetu", ki si je ustvarila zelo izdatno premoženje v inozemstvu. V nekaterih krogih govori, da bo Mobutu v kratkem odpotoval v tujino in da bi utegnil prav ob tej priložnosti skleniti, če bi se še vrnil nazaj v Zair, ali pa bi se zatekel v eno od svojih luksuznih rezidenz v Belgiji, Švici ali Franciji. Na drugi strani že govori, da mu bo mogoče naslediti na položaju predsednika minister za zunanje zadeve Karl Bond, ki ima dolocene družinske zveze v Šabi, kar bi mu omogočilo sklenitev sporazuma s katanškimi žandarji.

Da se Mobutu nahaja sedaj v resnih skrupih dokazuje tudi dejstvo, da so zahodne države zelo previdne. Združene države Amerike in Belgija nudijo Zairu zelo skopo pomoč, a organizacija afriške enotnosti je čakala kar tri tedne preden je 20. marca izrazila preko svojega predsednika svojo solidarnost s Kinšaso.

In sedaj še nekaj podatkov iz Mobutujevega življenja. Malokdo bi predvideval, ko je bil Mobutu še otrok, da bo nekega dne postal voditelj države, ki je štirikrat večja od Francije. Bil je sin kuharja, ki je delal pri belgijski misli. Njegovi starši so mu za časa belgijske uprave poiskali najbolj varno pot: po šolanju je stopil v "force publique"

to je v področno policijo, ki so jo sestavljali Kongovci pod poveljstvom belih častnikov.

Ker je bil zelo inteligenten, je kmalu uspešno dokončal študij tilografsko šolo ter se povzpelo lestevici vojaške hierarhije. Dosegel je položaj narednika, ki je bil skrajna točka, na katero so Belgijci menili, da se lahko povzpne črnc domačin. Ker mu je bila pot naprej zaprta, se je posvetil časnikarskemu poklicu. Studiral je časnikarstvo v Belgiji.

Ob koncu DNEVNİK Ob koncu DNEVNİK

Drugi kanal

12.30 Risanke

13.00 DNEVNİK 2 — Ob 13. uri

13.30 ONA DRUGA NEDELJA

14.00 Koncerti in kvizi

14.45 Sport

18.15 Konjske in kolesarske dirke

18.55 Nogomet

19.00 Operazione diamanti,

DNEVNİK 2 — Odprti studio

20.00 Sportna nedelja

20.40 QUE VIVA MUSICA! zabavnoglasbeni program

21.40 DNEVNİK 2 — Dossier

22.45 Protestanizem

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.35 H. de Balzac: Blisč in beda

10.35 Raziskovalci

11.30 Ljubljanska oddaja

12.30 Poročila

14.20 Planica 77

15.05 TAKSI ZA TOBRUK, film

16.40 Kosarka: Bosna — C. zvezda, prenos

18.15 Moda za vas

18.40 Parada treh sonc, zabavna glasbena oddaja

19.15 Risanke

19.30 DNEVNİK

19.50 Tedenski gospodarski komentar

20.00 F. Zizek: BENJAMIN, I. del

21.10 Jajce, serija "Potovanje"

21.35 DNEVNİK

21.50 Jazz: Bazic train

22.10 Športni pregled

Koprska barvna TV

19.30 Otroški kotiček

20.00 Kanal 27

20.15 ZA VSAKO CENO, film z Iro Fürstenberg in Klausom Kinskim

kjer je postal glavni pomočnik Patriceja Lumumbe.

Mobutujeva stranka narodno-revolucionarno gibanje je edina zakonita politična organizacija v državi, ki šteje 25 milijonov prebivalcev z okoli 200 plemeni. Mobutu je že pred leti začel izvajati politiko "povratka Afrike". Med drugim je tudi spremenil svoje ime, saj so ga prej imenovali po francosko Joseph Desiré. Potem je postal Mobutu Sese Seko.

ZARADI NAGLEGA INDUSTRIJSKEGA RAZVOJA

V ZSSR narašča število diplomiranih strokovnjakov

MOSKVA, aprila. — Število novih diplomantov v Sovjetski zvezi se blizu milijona na leto. Lani jih je bilo 735 tisoč. Časopisna agencija Novosti trdi, da so že vsem zagotovili delo, ki odgovarja njihovi specializaciji.

Agencija trdi, da je treba povežati to veliko povpraševanje po specialistih z burnim gospodarskim razvojem v državi. Samo v lanskem letu so na primer odprli 250 velikih industrijskih podjetij, ki so morala seveda sprejeti v službo mlade inženirje, ekonomiste, tehnike itd. Sedaj se v Sovjetski zvezi ena desetina študentov specializira v kmetijskih vedah. Delo jim je zagotovljeno zaradi industrializacije kmetijstva.

Za leto 1980 predvidevajo izgradnjo novih šol za 7 milijonov učencev. To bo seveda povečalo tudi potrebo po učiteljih in profesorjih. Baje se večja tudi po praševanje po specialistih v humanističnih vedah.

Sovjetska agencija trdi, da razna ministrstva nudijo vsako leto več delovnih mest, kot je zainteresovani. Nekaj mesecev pred diplomiranjem razna ministrstva odposlajo 850 vsiljivih šolskim ustanovam v ZSSR seznam števila

specialistov in opis delovnih ter medznih pogojev.

V zadnjih letih je opaziti težnjo med mladino, da gre na delo v vzhodne pokrajine Sovjetske zveze, kjer je industrijski razvoj leje nagle. V teh pokrajinah nudijo delovnim ljudem številne olajšave, vstevši tudi običuten medzni superminum. V vzhodnih pokrajinah imajo nadalje mladi ljudje velike možnosti za napredovanje, v veliko večji meri kot drugje. Pravijo, da mladino vlečejo ti kraji ne toliko zaradi golih gnotnih interesov, temveč predvsem zato, da se uveljavijo v življenju ter da prispevajo k splošnemu razvoju.

V Sovjetski zvezi povečujejo veliko pozornost tudi nadaljnemu izpopolnjevanju diplomiranih specialistov, ker to kar so se naučili v šolah ni dovolj, da bi lahko koristno delali sprico nenehnega razvoja znanosti in tehnike. Kdor je bil diplomiral v višjih šolah lahko izpopolnjuje svoje znanje v 53 posebnih inštitutih, v njihovih osmesehletih podružnicah in več kot sto posebnih fakultetah. Inženirji, agronomi, zdravniki in strojniki še udeležujejo treh tečajev vsaj enkrat vsakih pet let.

KRŽANKA... z našim krajem

VODORAVNO: 1. vzorci, stopnje populnosti, 7. otocje in otok v Tihem oceanu, 13. zaupa v moč bozanstva, 14. travna tretje košnje, vnuška, 15. izobrazba, 16. iz koloidne raztopine, 17. italijanska pritrilnica, 18. pritok Volge, 19. dodatek, pritlikavica, 20. Tenjoseke Kinugasa, 21. ... in druga, 22. vrsta ribe, 23. žensko italijansko ime, 24. Reka, 25. država v ZDA z glavnim mestom Boise, 26. rajši, 27. Anton Čehov, 28. ime jugoslovanske atletinje Nikolič, 29. argentinski teniški igralec (Guillermo), 31. trupla, 33. ... in bliskati, 34. pri-lanju je stopil v "force publique"

NAVPIČNO: 1. Andričovo ime, 2. božanski, skrivnostni, 3. zvezsko ime, 4. kanadski pevec (Paul), 5. ime filmske igralke Zoppelljeve, 6. Immanuel Kant, 7. mesto ob reki Tajo v Španiji, 8. napad, 9. nemško ime, 10. I. van Vout, 11. prezkusiti, 12. telika, 16. sorodnica, 19. vulkan in najvišji vrh v Turčiji, 21. ena od muz, 22. pristančiste v SZ, 23. eden od prstov, 25. trska, 26. ime slovenske teniske igralke Jausovec, 29. "naš kraj", 30. bleisk, 32. Lojz Kraigher, 33. Giacomo Agostini. (lako)

ELE. RADIO VIZIJA

NEDELJA, 3. APRILA 1977

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.15 Kmetijska oddaja

13.30 DNEVNİK 1 in Kronike

14.00 Nedelja v teku

14.30 Nove plošče

15.20 POZOR NA ONADVA,

17.55 in 18.35 Sport

20.00 "NEVNİK

21.55 "GESU" DI NAZARETH,

Sportna nedelja

Ob koncu DNEVNİK

Drugi kanal

12.30 Risanke

13.00 DNEVNİK 2 — Ob 13. uri

13.30 ONA DRUGA NEDELJA

Koncerti in kvizi

14.45 Sport

18.15 Konjske in kolesarske dirke

18.55 Nogomet

19.00 Operazione diamanti,

DNEVNİK 2 — Odprti studio

20.00 Sportna nedelja

20.40 QUE VIVA MUSICA! zabavnoglasbeni program

21.40 DNEVNİK 2 — Dossier

22.45 Protestanizem

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.35 H. de Balzac: Blisč in beda

10.35 Raziskovalci

11.30 Ljubljanska oddaja

12.30 Poročila

14.20 Planica 77

15.05 TAKSI ZA TOBRUK, film

16.40 Kosarka: Bosna — C. zvezda, prenos

18.15 Moda za vas

18.40 Parada treh sonc, zabavna glasbena oddaja

19.15 Risanke

19.30 DNEVNİK

19.50 Tedenski gospodarski komentar

20.00 F. Zizek: BENJAMIN, I. del

21.10 Jajce, serija "Potovanje"

21.35 DNEVNİK

21.50 Jazz: Bazic train

22.10 Športni pregled

Koprska barvna TV

19.30 Otroški kotiček

20.00 Kanal 27

20.15 ZA VSAKO CENO, film z Iro Fürstenberg in Klausom Kinskim

21.55

Družba jim odpira vrata

Položaj invalidov paraplegikov se je v zadnjem času pri nas precej izboljšal — Uspešno delo njihovih društev v Sloveniji — Pomoč tudi drugim

LJUBLJANA, 29. marca — »Minili so časi, ko je bil invalid izrinjen iz družbe,« je dejal predsednik društva paraplegikov Slovenije Ivan Peršič. Vrednost spoznanja, da je invalid del družbe, je vse večje. Zato mu je tudi družba odprla svoja vrata in v zadnjih letih je bilo storjenega veliko v korist ljudi na vozičkih. Tudi v društvu paraplegikov se borijo za boljše socialno ekonomsko stanje svojih 361 članov. Borijo se tudi za ponovno telesno in duševno rehabilitacijo.

»Danes se še ne moremo odreči pomoči sočloveka, še vedno smo odvisni od socialnih in drugih podpor, čeprav nam je družba odprla svoja vrata in nam dala nekatere prednosti,« je dejal Peršič. Nekatere prednosti so nujne, kajti pomanjkljivosti, ki jih prinaša invalidnost, so velike. Tudi človek na vozičku se mora gibati, mora biti aktiven in se vključiti v družbo. Sam ne zmore vsega. Ne more premagati kamnitih pregrad, stopnic...

Mnogo se je izboljšalo v zadnjih letih. Podaljšala se je tudi življenjska doba paraplegikov zaradi večjih tehničnih dosežkov, zaradi hitrejšega zdravljenja, zaradi športnih dejavnosti — zaradi kolektivnega dela v društvu, ki pomeni pravo rehabilitacijo.

»Osnovni cilj je, da se invalid vrne nazaj v svoj kolektiv, nazaj med ljudi. Če bi rešili problem izobrazbe naših mlajših članov bi bila to velika prednost za družbo. Ljudje na vozičkih, bi spet hodili v službo, spet bi se počutili enake drugim. Toda mi se nismo dokončno rešili problema zaposlovanja ljudi na vozičkih, še vedno jih zavračajo. Družbeno življenje pa je zelo pomembno. Od poškodb do rehabilitacije.

Trideset let od starta na progi Samac-Sarajevo

SARAJEVO, 31. marca (Tanjug) — Jutri bo poteklo trideset let, odkar so postavili temelje za širokotirno progo Samac-Sarajevo, tri desetletja, odkar je mladina Jugoslavije, ki je v rekordnem roku od 1. aprila do 7. novembra 1946 zgradila progo Brčko-Banovići, z navdušenjem sprejela novo nalogo, zgraditev proge Samac-Sarajevo. Tedaj je približno 35.000 brigadirjev preve izpene, ki so jih razvrstili v 134 delovnih brigad, jelo uresničevati plan industrializacije in modernizacije države.

litacije spremlja invalidne kakšen kompleks manjvrednosti. Zato se mu včasih širša okolica zdi sovražna, tuja, in zato je treba čim več kolektivnega dela, da se izgubi občutek manjvrednosti, občutek, ki lahko postane prava mora in potolče človeka. Za vse to se zavzema naše društvo,« je dejal Peršič.

»Mi smo začeli iz nič. Začeli smo s športno skupino. Nekje sem gledal film o paraplegikih, kako so sodelovali na olimpiadi v Tokiu in takrat se mi je porodila ideja, da bi se mi imeli športno društvo, ki naj bi bila tudi nekakšna rehabilitacijska skupina. Začeli smo in nadaljevali. Samo volja in

vztrajnost sta potrebni, da se doseže cilj. En, in vsega tega smo se zavedali. Zavedali smo se, da je naša dolžnost, da poženemo kolo. Naše društvo je med najbolj aktivnimi v Jugoslaviji. Pomagali smo tudi kolegom v Hrvaški, da so se organizirali. Skupaj sodelujemo in se dogovarjamo, kako bi si rom po Jugoslaviji ustanovili podobna društva. Mi smo organizirali avto šolo za naše člane, omogočili smo nakup avtomobila brez kredita. Kajti avto je pomemben pri mobilnosti invalida. Rešujemo stanovanjske probleme naših članov, organiziramo izlete in srečevanja.

Pred 17 leti ni bilo nič.

»Naše izkušnje so velike. Mi spremljamo invalida. Tako od poškodb naprej potane naš član in nikomur se ni treba več jokati. Danes več ne, saj je samo eno življenje in treba ga je živeti do konca. Jaz sem iz tiste prve generacije invalidov, ki je tudi preživela poškodbe in se popolnoma rehabilitirala, zato poznam vse težave. Vem, da je bistvo v gojenju fizične kulture, ker so roke naša glavna opora, kot so nam opora prijatelji društva paraplegikov. In jaz vidim možnost napredka, če bomo enotni in če nas bodo sprejemali kot sebi enake.«

ANA MARJANOVIĆ

Kultura pragozda

Slovenski etnografski muzej prikazuje v gradu Goričane kulturo petih indijanskih plemen v porečju Amazonke

Z razstavo »Indijanci Amazonke«, ki prikazuje kulturo petih indijanskih plemen ob reki Amazonki v republiki Venezueli, je Slovenski etnografski muzej odprl sezono v svoji dependanci na gradu Goričane. Prvič imamo priložnost seznaniti se s kulturo južnoameriških domorodcev. Preko 530 razstavljenih predmetov govori o kulturi Indijancev, ki je bila doslej zaradi oddaljenosti od sveta čisto neznana. Zamislimo se nad spretnostjo ljudi v teh plemenih, ki izkoriščajo sleherni snov, s katero jih obdaja neposredno okolje. Rastlinska vlakna služijo za številine predmete, ki spremljajo njihovo vsakdanje delo in življenje. Vseče spalne mreže jih varujejo pred plazilci. Leno oblikovane kosa-re, pletena oblačila, rogoznice, veliki pladnji za kuhinjsko uporabo, torbice na presenečajo z bogatimi vzorci, dovršenostjo v izdelavi in obrabnostjo barv. Mreže in vrste za ribolov so trdnost in pretnost. Drevesno lubje spretno ustrojijo za izdelovanje torbic. Les dobro rabi za izdelovanje posod za peresa, veli-

kih kuhališč, strgal za gomolje manioka. Izkoriščajo ga tudi za lovsko orožje, med katerim prednjačijo pištolice, ki dolgi do štiri metre. Stavljeno iz dveh cevi, od katerih je notranja zastrupljena s kurarom. Sulice, kopja, laki nam pričajo o lovnem gospodarstvu Indijancev. Glasbila so tudi oblikovana iz lesa. Leseni stolčki spominjajo na čolne, so nizki in izdolbeni. Eden izmed njih je oblikovan po jaguarjevi podobi, ki v njihovi animistični religiji kraljuje med duhovi. Seme rastlin služijo za sestavljanje ogrlic, s katerimi se Indijanci radi okrasijo po že poslikanih telesu.

V kuhinji se poleg pletenih posod pogosto pojavljajo keramični, lončarski izdelki. Oblikovani so v grobi človeški podobi, popestrjeni s rastlinskimi barvami. Marsikatera buča pa je tudi postala posoda. V posodah, pogosto shranjujejo strup kurare.

Indijanci radi, krajšo svoja telesa. Za to jim največ možnosti dajejo pisana peresa papige arara, iz katerih delajo uhane in ogrlice. Ples-

ni perjanki so nepogrešljivi pri verskih obredih, ki označujejo njihovo življenje. Ogrlice oblikujejo iz opijih in podganjih zob, polžjih lupinic, želvinih oklepov, ptičjih kljunov in čakanov divje svinje.

Vera v duhove, ki naj bi vladali njihovu življenju in v katerih si predstavljajo predvsem živali (saj je od njih marsikaj odvisen njihov obstoj), razlaga živalski izvor njihovih amuletov. Narejeni so iz čakanov, jelenovih lobanj in kosti drugih živali. Glasbila, s katerimi dopolnjujejo ceremoniale, so narejena iz semen yuke, torbente so iz bambusa, bobni so iz lesa guana in živalskih kož, piščalke pa iz jelenovih kosti in bambusa. Vidimo lahko tudi predmete, ki jih uporabljajo pri uživanju priljubljenih mamil.

Razstavo, nazorno dopolnjujejo fotografije, ki kažejo Indijance pri njihovih opravilih, segh in običajih. Kot kontrast pa ob vstopu vidimo slike arhitektonskih dosežkov sodobne, civilizirane Venezuele.

VISNJA CAH

Prva naša usnjarna v Indiji

Iz nove, sodobno opremljene tovarne v Madrasu več usnja za jugoslovansko industrijo

OD NASEGA POROČEVALCA

MADRAS, 31. marca — Te dni je začela nedaleč od Madrasa, glavnega mesta jugovzhodne indijske države Tamil Nadu, obratovati nova, modernopremljena usnjarna »Bokij« (Boris Kidrič Jugoslavija), ki je prvi rezultat nove oblike jugoslovansko-indijskega gospodarskega sodelovanja na podlagi skupnih vlaganj in investicij v gospodarske objekte.

Nova tovarna, ki je kakšnih 35 kilometrov od Madrasa, bo vsako leto predelala pol milijona ovčjih in kozjih kož, za katere je na našem tržišču veliko povpraševanje. Usnjarno so zgradili s skupnimi naložbami naših podjetij Intertrade iz Ljubljane in Cibalijske iz Vinkovcev, z indijske strani pa je sodelovala pravna družba Southern East Co. Najodobnejše stroje za predelavo kož je oskrbelo tovarna Kostroj iz Slovenskih Konjic, njeni strokovnjaki pa so sodelovali tudi pri montaži strojev.

Tovarna, ki je veljala 1,2 milijona dolarjev, odpira še drugo možnost. Indija je skorajda neizčrpen surovinski vir za nakup tistih vrst kož, ki jih na jugoslovanskem trgu najbolj primanjkuje, tovarna pa zagotavlja takojšnjo predelavo na licu mesta, kar ima nedvomno gospodarsko prednost.

V pogovoru s predstavnikom zvezne trgovinske zbornice v Madrasu smo med drugim zvedeli, da se naši trgovinski predstavniki v indijskih mestih (Delhi, Kalkuti, Bombay) pridružujejo, da bi takšne vrste jugoslovansko-indijskega sodelovanja v prihodnje še bolj razvijali, saj so prednosti za obe strani več kot očitne. Vendar pa obstaja tudi splet različnih objektivnih in subjektivnih dejavnikov, ki takšne oblike sodelovanja zavirajo. Najhuje ovire so administrativne.

Nanje velja opozoriti pred bližnjim zasedanjem jugoslovanskega in indijskega mešanega odbora za gospodarsko sodelovanje, ki bo sredi ali v drugi polovici aprila v Delhiju, z naše strani pa ga bo vodil podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša.

Jugoslovanski trgovinski predstavniki v Indiji so za ta sestanek izdelali vrsto predlogov, ki bi naj pripevali k temu, da bi blagovna menjava med državama že prihodnje leto presegla 200 milijonov dolarjev, kolikor pričakujejo letos. Znano je, da 90 odstotkov jugoslovansko-indijske trgovinske menjave odpade na prodajo naših ladij v Indijo. Pri tem seveda mislimo na 90 odstotkov naše menjave. Naši predstavniki so prepričani, da bi bilo to sodelovanje mogoče v doberni meri povečati, če bi se poleg ladjedelništva osredotočili še na nekatere druge gospodarske panoge, kot je na primer sodelovanje na področju črne metalurgije (dobave indijske železove rude), ribištva in ribiške industrije (sedaj se srečujemo s paradoksom, da naša država uvaža iz Japonske ribe, ki jih Japonci ulovijo ob indijskih obalah), farmacevtske industrije, ki je že poglata prve zametke, itd.

Takšna področja sodelovanja je seveda treba naprej skrbno proučiti, in nadejamo si lahko tako uspešnega sodelovanja, kot se je pokazalo v industriji traktorjev, saj je naša država izvozila v Indijo že okrog 35.000 traktorjev, kar nedvomno ni majhna številka. Zanimanje za nove in raznovrstnejše oblike gospodarskega sodelovanja je tudi tu na indijski strani, se zlasti po tem, ko so njihovi gospodarski krogi ocenili, da jim je skoraj neomejeno gospodarsko odpiranje proti nekaterim socialističnim državam poleg pozitivnih rezultatov prineslo tudi negativne. AVGUST PUDGAR

Vaš dnevnik — PRIMORSKI DNEVNIK

šču. Poleg tega se stara mestna tkiva »dotikajo« oziroma prepletajo z novjšimi predeli mesta, zato se npr. promet, komunalne naprave in potrebe mestne infrastrukture vendar ne morejo pred staro mestno četrtjo kratko malo zaustaviti, ali jo sproti, saj se vse te naprave mestnega omrežja razprostirajo tudi v »historični center«.

Menda ni treba posebej pripominjati, da se je kulturnozgodovinski, turistični itd. Ptuj odločil za drugo različico: obnovo. In to že pred dvanajstimi leti z občinskim odlokom o urbanističnem programu za mesto Ptuj z dne 24. novembra 1965. Drugič, če tudi ni moglo biti. Zgodovinsko mestno jedro Ptuja je uvrščeno v seznam »kulturnih spomenikov Slovenije« med spomenike prve kategorije (Seznam je izdal Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije leta 1974). Ta seznam zajema spomenike, ki niso samo stvar obine, v kateri ležijo, marveč skrb in gnotna ter kulturna odgovornost vse slovenske družbene skupnosti.

Zadeva z gnotno in moralno odgovornostjo Slovenije tudi za ptujsko spomeniško varstveno vrednote se je ob omenjenih arheoloških dogodkih v »obrtini cona« ptujске antike Poetove sicer slabo izkazala, čeprav so ptujski delegati v kulturni skupnosti Slovenije leta in leta bili plat zvona za arheološko in starostno kulturnozgodovinsko dediščino. Mogoče pa so izravnave starostne peči bile lekcija, ki so si jo vsi zapomnili in bo torej akcija pod geslom »prenova zgodovinskega jedra mesta Ptuja« uspešen popravni izpit.

V čem je novost?

Ptujčani in zavod za spomeniško varstvo v Mariboru kot območna ustanova za severovzhodno Slovenijo so si prenovu starega Ptuja zamislili po novem, na osnovah svobodne menjave dela in samoupravnih dogovorov, česar vsaj pri spomeniškem varstvu doslej nismo bili ravno vajeni (mislimo se na primer, da menjava dela pri spomeniškem varstvu ni mogoče, češ da nima neposredno zainteresiranih partnerjev menjava). Družbeni dogovor, o katerem njegovi podpisniki sedaj javno razpravljajo, naj bi delo, denar in odgovornost mesta oziroma občine Ptuj in njenih družbenopolitičnih organizacijah samoupravnih interesnih skupnosti (kulturne skupnosti Ptuj in Slovenije ter raziskovalne skupnosti Ptuj in Slovenije), vseh potencialnih investitorjev v »historičnem jedru« (organizaciji združenega dela s področja stanovanjske gradnje, komunale, prometa, trgovine, gostinstva, obrti itd.) ter seveda

Dolina bo rešena

Načrt gradnje čistilnih naprav v Mežiški dolini je pred uresničitvijo — Konec zastrupljanja ljudi, živali, rastlin

LJUBLJANA, 30. marca — Predstavniki Rudnika svineca in topilnice iz Mežice je danes članom republiškega komiteja za varstvo okolja zatržili, da bo Mežiška dolina, ki jo že desetletja zanesljivo ugonablja svinec in žveplov dioksid, v zadnjem času pa menda tudi klor, v najkrajšem času rešena vseh teh tegob. Za to je že narečen načrt, po katerem je predvidenih za odpravo onesnaževanja 33,8 milijona dinarjev. Od tega je v obliki posojila za gotovila 13 milijonov Ljubljanska banka, 8 milijonov dinarjev pa zavarovalnica Maribor.

Očitno je, da ne gre več le za obljube in načrte, marveč da je plan gradnje čistilnih naprav, ki naj bi preprečile zastrupljanje ljudi, živali in rastlinstva z drobnimi delci svineca in z žveplovim dioksidom, da na pragu uredničenja.

Najprej prah

Osem tisoč ljudi živi na območju, kjer je zrak tako zastrupljen, zraven pa tudi voda, da že resno ogroža življenje. Zaradi posejavanja svinčevih drobec je znano priporočilo, naj ljudje solate, ki raste na tem območju, prav tako pa tudi drugih vrtnin, ne jedo.

Strokovnjaki so se lotili za začetek prav svineca. Že do letošnje jeseni bo stal v rudniku svineca in topilnici poseben filter, ki bo zadrževal prah. Tega bodo po posebnem postopku združevali v kroglice in tako preprečili, da bi se svinčev prah dvigoval ponovno pri odvozu iz filtrne naprave.

Draga investicija v zaščito okolja v Mežiški dolini je več kot upravičena, saj onesnaževanje okolja v tej dolini ne le preti, marveč že uničuje življenje.

100-krat večja koncentracija

Svinec sodi med težke kovine, med tiste, ki so človeku, kemu zdravju najbolj škodljive. Vse posledice zastrupitve s težkimi kovinami še niso povsem znane in raziskane, za svinec pa je dokazano, da se nabira v človeškem telesu predvsem v mehkih delcih svineca v vodi, hrani, zemlji, človeškem organizmu...

V naravi, kjer ni umetnih virov onesnaževanja, je v kubnem metru zraka 0,0005 mikrograma svineca, v litru vode 0,5 mikrograma, v živilih

liih je zgornja dovoljena meja 0,01 delcev svineca na milijon delcev, v dnevnem obroku hrane za povprečno težkega človeka (70 kilogramov) je dovoljeno 20,5 mikrograma, v telesnem depozitu je dovoljeno za 70 kilogramov težkega človeka 2 miligrama svineca in v krvi človeka je dovoljeno 0,00025 delcev svineca na milijon.

Podatki iz Mežiške doline pa kažejo sliko, ki je daleč od normalne. Tako na primer reka Meža in njeni pritoki nad Žerjavom, kjer je topilnica, vsebujejo 0,005 miligrama svineca na liter vode, v samem Žerjavu ob izlivu flo-tacije pa so namerili povprečno vrednost 685,12 mililih in prav nerad iz telesa izginja. Med mehke dele telesa pa sodijo tudi možgani.

Se nevarneje je to, da svinčev vpliva na lom kromosomov, torej deluje na dedne lastnosti. Lomi kromosomov, prebivalcev Mežiške doline so znani in dokazani, kakšne bo posledice tega v naslednjih generacijah ni moč predvideti. Pri živalih, katerih življenjska doba je mnogo krajša kot človeška, pa so posledice katastrofalne.

JOZE VETROVEČ

Gornja meja cene

Paradižniki iz meksikanske rastlinjakov so se te dni nepričakovano pocenili. Pridelovalci so prišli do spoznanja, da so »vse« blago precenili in da bi ugotovili imeli težave s prodajo zgodnjega paradižnika. Zato so sklenili ceno spustiti od 28 na 25 dinarjev za kilogram. V ta znesek so všteli tudi transportni stroški, cena v prodaji na drobno pa naj bi po mnenju pridelovalcev trenutno znašala 34 dinarjev. Z drugimi besedami, trgovcem naj bi za njihov trud ostalo 9 dinarjev.

S cenami smo dosegli zgornjo mejo, z drugimi besedami, naši pridelovalci so se znašli v situaciji, ko se morajo sprijazniti z dejstvom, da blago kratko malo ne gre v promet.

Spomnimo se, kako je bilo z jabolki. Pridelovalci so se morali zaradi visokih cen jabolk in nizkih cen južnega sadja nazadnje odločiti za pocenitev.

O tem so sklenili dogovor v gospodarski zbornici Jugoslavije, toda rezultati so polovični. Trgovina je cene delno znižala, dno pa obdržala stare.

Zaradi tega je trenutno na zalogi veličanska količina jabolk. Medtem ko jabolane že cveto, čakajo laniški sadovi še zmeraj na kupce.

Toda tako kot pri paradižniku se proizvajalci tudi pri jabolkih ne dajo kar tako. Morda bodo za zmeraj pozabili na cene, ko so sadove metali stran ali pridelke kratko malo preorali, ker kupcev ni bilo. Zaveda se moramo, da kupci zmeraj so, le cene morajo imeti svojo mejo, piše Vjesnik.

Prenova starega Ptuja

Živo mesto, ne muzej

Revitalizacija zgodovinskega mestnega jedra utira spomeniškem varstvu nove poti

Napačno predstavo o varstvu kulturnozgodovinske dediščine v Ptujju bi dobili, če bi posploševali nedavne dogodke okrog izgradnje novega Ptuja na rimskih zgodovinskih tleh. Spodričaj »prepočasniha« oziroma preslabo organiziranih arheologov in stavbna zemljišča nestrpnost terjajočih graditeljev družbenih stanovanj ob tako imenovani »budožerski afera« sta po krivici zasledila in preplela spomeniško varstvena prizadevanja za revitalizacijo ptujškega historičnega mestnega jedra.

Akcija teče že leto dni in zanjo so značilne novosti, uporabljene tako celovito najbrž prvokrat v Sloveniji: prvič, gre za celovit, široko zastavljen in temeljito pripravljen spomeniško varstveni poseg v revitalizacijo mestnega historičnega jedra; drugič, ptujška akcija utira spomeniškem varstvu nove poti, tako da samoupravno interesno združuje pri revitalizaciji nalogah občane, občino in družbeno politične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela in spomeniško varstveno službo; in tretjič, obnova starega Ptuja zavrača ohranitev kulturno zgodovinskih vrednot kot sterilnih, nedotakljivih spomenikov, tako da starega mesta ne spreminja v muzej, marveč ga oživlja v vseh njegovih urbanih, gospodarskih, kulturnih, socialnih, prometnih in drugih funkcijah.

Zivljenje beži, ščurki in podgane ostanejo

Kaj je danes staro mesto, ki mu spomeniško varstveni delavci pravijo

»historični center«, bi nam znali povedati prebivalci, ki živijo v hišah za pročelji: mračna, vlažna, neudobna, mrzla, zanemarjena stanovanja, ki jih lepših prebivališč željni stanovalci zapuščajo, ščurki in včasih tudi podgane pa ostajajo.

Na prvi pogled nekoliko surove in pretirane prisposobe si nismo samovoljno izmislili, ampak nam jo je nekdo izrekel razumnik, ki je preživel otroštvo in mladost v Prešernovi ulici v Ptujju (prav v središču »historičnega mestnega jedra«) in se je tu vedno rad domotožno vračal, dasi ve, da vidi in čuti, kako naše najstarejše mestne četrti nezadržno umirajo. Če pa že ne umirajo, živijo; časi kljubujejo le najbolj nostalgiji prebivalci in seveda tisti, ki kratko malo nimajo možnosti, da bi staro mesto in svoja stoletja stara bivališča zapustili in se preselili v bolj vedra nova, svetla, sodobna in prostrana mestna naselja. Tako se, kot je znano vsem, v starih mestih dogaja tiha, nezadržna »negativna socialna selekcija«: tisti prebivalci, ki so na družbeni lestvici vzpenjajo, zapuščajo prebivališča v starih mestnih jedrih, z njimi pa zapuščajajo stare hiše, trge in ulice tudi vse vitalne mestne funkcije, gospodarske, trgovske, obrtne, prometne, kulturne, komunalne, gostinske itd. Urbanisti in spomeniško varstveni delavci opisujejo ta proces takole: propadajo stavbni sklad, infrastrukture in komunalne naprave in funkcije, to pa povzroča beg donosnejših delavosti in stari mestni predel se deloma spreminja v stanovanjski geto so cialno ogroženih občanov.

Tako ali podobno bi lahko ponovili dramo naših kulturnozgodovinskih najbolj dragocenih starih mestnih jedr, kot so poleg Ptuja, na primer, Piran, Škofja Loka, stara Ljubljana ali pa Pristan, oziroma Lent v Mari-

boru. Včasih so se funkcije novega mesta dokaj harmonično vrasle v staro mestno tkivo, največkrat pa si je novo mesto ustvarilo novo mestno središče in v staremu odvzelo njegove nekdanje funkcije ter ga potisnilo na obrobje življenja v vegetiranje in tiho minevanje. Socialna naplavina, ščurki, podgane, geto — hude besede, a razložilje: stoletne hiše in ozke stare uličice večinoma nimajo urejene kanalizacije, stanovanja so brez kopalnice, napeljava (elektrika, voda, kanalizacija, plin, telefon, razsvetljava) so zastarele, zakaj obnova starih mest ni samo hudo zahtevna, marveč tudi draga, poleg tega pa so to kulturnozgodovinsko večinska so varovani predeli, ki terjajo posebne posege.

Ne samo kulturni dog

Kljub opisanim razmeram pa se vsaka družba ob svojem času, najbrž na določeni stopnji svojih gnotnih možnosti loči obnove starih mestnih jedr. To stori najprej zavoljo »kulturnega dolga«, zato da sedanjosti in prihodnosti ohrani kulturnozgodovinske vrednote svoje preteklosti, saj kulturnozgodovinski izvedenci trdijo, da je »historično« mestno jedro ena izmed osnovnih kakovosti vsake mestne aglomeracije. Vendar pa odločitev za obnovo večinoma ne navdihuje samo kulturno spoštovanje, marveč tudi bolj otipljiva nujna. Samo dve poti sta: ali da staro mesto »zbrišejo« z obličja zemlje in na njegovem mestu zgradijo nove hiše, trge in ulice ali pa da staro mesto obnovijo. Za prvo različico se menda malo kje odločijo, saj bi bila barbarizem. Za drugo, za obnovo pa se mesto odloči tudi zato, ker ga mikajo ne dovolj izrabljene stavbe oziroma stavbna zemljišča v samem mestnem sredi-

šču. Poleg tega se stara mestna tkiva »dotikajo« oziroma prepletajo z novjšimi predeli mesta, zato se npr. promet, komunalne naprave in potrebe mestne infrastrukture vendar ne morejo pred staro mestno četrtjo kratko malo zaustaviti, ali jo sproti, saj se vse te naprave mestnega omrežja razprostirajo tudi v »historični center«.

Menda ni treba posebej pripominjati, da se je kulturnozgodovinski, turistični itd. Ptuj odločil za drugo različico: obnovo. In to že pred dvanajstimi leti z občinskim odlokom o urbanističnem programu za mesto Ptuj z dne 24. novembra 1965. Drugič, če tudi ni moglo biti. Zgodovinsko mestno jedro Ptuja je uvrščeno v seznam »kulturnih spomenikov Slovenije« med spomenike prve kategorije (Seznam je izdal Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije leta 1974). Ta seznam zajema spomenike, ki niso samo stvar obine, v kateri ležijo, marveč skrb in gnotna ter kulturna odgovornost vse slovenske družbene skupnosti.

Zadeva z gnotno in moralno odgovornostjo Slovenije tudi za ptujsko spomeniško varstveno vrednote se je ob omenjenih arheoloških dogodkih v »obrtini cona« ptujске antike Poetove sicer slabo izkazala, čeprav so ptujski delegati v kulturni skupnosti Slovenije leta in leta bili plat zvona za arheološko in starostno kulturnozgodovinsko dediščino. Mogoče pa so izravnave starostne peči bile lekcija, ki so si jo vsi zapomnili in bo torej akcija pod geslom »prenova zgodovinskega jedra mesta Ptuja« uspešen popravni izpit.

V čem je novost?

Ptujčani in zavod za spomeniško varstvo v Mariboru kot območna ustanova za severovzhodno Slovenijo so si prenovu starega Ptuja zamislili po novem, na osnovah svobodne menjave dela in samoupravnih dogovorov, česar vsaj pri spomeniškem varstvu doslej nismo bili ravno vajeni (mislimo se na primer, da menjava dela pri spomeniškem varstvu ni mogoče, češ da nima neposredno zainteresiranih partnerjev menjava). Družbeni dogovor, o katerem njegovi podpisniki sedaj javno razpravljajo, naj bi delo, denar in odgovornost mesta oziroma občine Ptuj in njenih družbenopolitičnih organizacijah samoupravnih interesnih skupnosti (kulturne skupnosti Ptuj in Slovenije ter raziskovalne skupnosti Ptuj in Slovenije), vseh potencialnih investitorjev v »historičnem jedru« (organizaciji združenega dela s področja stanovanjske gradnje, komunale, prometa, trgovine, gostinstva, obrti itd.) ter seveda

Sodobna spomeniško varstvena doktrina

Zanjo je v tem primeru značilno predvsem, da obnove mesta ne pojmuje kot »obnovo pročelja« oziroma

France Forsnerič

NOGOMET

V 3. italijanski ligi

Triestina danes pred težko nalogo

Tržačani se bodo namreč spoprijeli z Bolzanom

Triestina čaka danes drugi zaporedni nastop na domačem igrišču. Tokrat na njen gost solidni Bolzano, ki ima na skupni lestvici dve točki več od domačinov. Bolzano je doslej v prvenstvu vedno zadovoljil. Nasprotnik je torej dokaj neugoden, predvsem če upoštevamo da igra Triestina zadnje čase dokaj slabo. Tržaški navijači niso se pozabili slabega vtisa, ki ga je Triestina zapustila v nedeljo, ko je proti skromnemu S. Angelu izbojevala le točko. Če bi tudi danes domačini tako razočarali, bi bil poraz proti Bolzanu neizbežen.

Sveveda pa je cilj Tržačanov zmaga, ki bi ponovno vrnila zaupanje igralcem, in bi morda končno odpravila »senco« pred izpadom. Vsak drugi izid torej sploh ne pride v poštev. Tega se dobro zaveda tudi trener Tagliavini, ki pa bo verjetno uvrstil iste igralce, ki so v zadnjih neodbravanih navijačev z razlogi. Trenutno namreč, Tagliavini ne razpolaga z igralci, ki bi lahko zamenjali nekatere standardne nogometaše, ki so v zadnjih kolih razočarali. Edna možna varanta je podeliti: majice številka devet mlademu Muiasanu, kar bi pomenilo izključitev enega veznega igralca (France ali Fontane). Tako bi Tagliavini lahko okrepil napadalno linijo, kar bi oslabilo vezno linijo. Ta poteza pa se, zdaj še preveč tveganja, saj je predvsem Muiasan še popolna neznanca.

Postava Triestine bo torej verjetno naslednja: Bartolini; Lucchetti; Zanini; Politi; De Luca, Montecarlo; Andreis, Fontana, Dri, Franca (Muiasan), Trainini.

Tekma se bo pričela ob 15.

A. K.

KOLESARSTVO

V CETRTEK V LONJERJU

Sestanek ŠD Adria

V četrtek se je v Lonjerju sestel odbor športnega društva Adria, ki je ob prisotnosti predstavnikov o srednje slovenske manjšinske športne organizacije ZSSDI pregledal dosedanje delovanje društva. Osvetila tema se je pa je bil seveda obracun veličastne mednarodne kolesarske dirke amaterjev, ki jo je za »1. trofejo ZSSDI« priredila Adria, 6. marca letos. Obracun tega tekmovalca, ki je postavil člane lonjerskega športnega društva pred nepredvidene organizacijske probleme, ki so nastali z udeležbo tak velikega števila tekmovalcev in ki so bili srečno rešeni brez zapletov, je bil nadvse pozitiven, in to ne le iz golega športnega vidika, kar dokazujejo tudi vtisi, ki so jih izrekli razni športni delavci, ki ne delujejo le v slovenskem ambientu. Z želja lonjerskih športnikov pa je, da bi to tekmovalstvo postalo tradicionalno in bi nanj vabili cimčevje število kolesarjev ne le iz Italije in Jugoslavije, pač pa tudi iz drugih evropskih držav.

Sedaj pa se lonjerski športni delavci pripravljajo za organizacijo tradicionalne kolesarske dirke veteranov za »1. pokal Lonjerja«, ki bo 15. maja, in pa za srečanje s kolesarskimi športniki delavci iz Kranj in iz Grosuplje, ki bo 22. maja v Grosuplju.

Tudi ta leden objavljamone nekatere izmed intervjujev medvedkov in čebelic s prebivalci Sv. Jakoba v Trstu. Morda ni odveč, če ponovimo, da so bili ti intervjuji izvedeni v okviru raziskave o prostem času. (Pri vsakem intervjuju je naveden spol in leto rojstva pripovedovalca).

»Mi smo bili ves dan na cesti. Igrali smo se »čisto«, »manete«, z »rjavo«, s »curiom«. Pravzaprav so se tako igrali fantje. Pa še žogice so imeli. S temi so se igrali, s »činkami«. Tudi igra s kamni so poznali. Pravili so ji »vivi mortis«. Tako je zdelo: več manjših kamnov so postavili enega na drugega, potem pa so tak stolpec od daleč podirali z »slavami«, kamnitimi skrilami. Ali poznate igro »quattro cantoni«? To smo se takrat ne rade igrali. Pa zmagaje smo imeli. Ali poznate danes zmagaje? Takrat smo jih delali iz papirja; tekali smo okrog z vročico v roki in tekmovali kateri bo letel višje.«

»V glavnem smo se igrali »zmagaj«, na odprtem. Zakurili smo ogenj, kres, kot so nekdo to delali. Pa kaj še? Seveda, s prijatelji sem hodila po poljih in njivah. Rodila sem se na vasi, in tako sem vedno rada hodila na sprehode v naravo. Igrali smo se tudi slepo miš, pa se neko drugo igro, s »cunjami«. Ne vem, kako je to izgledalo, otroška igra pač.«

»Ko sem bila stara deset let, sem plesala balet v otroški baletni šoli pri prostovolnem društvu Ivan Čankar. Takrat je pri tem društvu bila še otroška telovadba, otroška dramska skupina in otroški pevski zbor. Nekako od starosti petih let sem vedno zanimala. Po tem pa je vse to delovanje zamrlo. Pa vi ste menili, da bomo igrali, ne? Že takrat je bila to taborniška družina. Jadranski Delfinov. V tem sem se vključila nekoliko kasneje, nekako pri dvanajstih letih.«

»Zaradi slabega vremena je bila četrtfinalna dvobojna tekma med selekcijama Goriske in Tržaške predstavljena na poželjati. V sredo 6. t.m. bodo odigrali prvi neposredni dvoboj na Goriskem, povratna tekma pa bo verjetno še prihodnji teden na Preseku. Ta dva reprezentančna nastopa bosta služila kot priprava na zahtevno gostovanje na Reki, kjer se bodo našli najboljši nogometaši pomerili s tamkajšnjim prvotincem, obenem pa bodo izvedeni opravili pregled razpoložljivih igralcev za sestavo čim bolj kakovostne reprezentance ZSSDI.«

ZSSDI bo posredovalo pri ljubljanski univerzi, ki organizira izpopolnjevalne tečaje za trenerje v raznih športnih panogah, da bi se taki tečaji po možnosti vsilili kar pri nas v zamejstvu, saj bi tako pritegnili pozornost in sodelovanje širšega kroga športstevitelj ter bi tako napravili velik korak naprej v prizadevanjih za usposabljanje kadrov.

Občinska skupnost Moste pri Ljubljani je potom ZSSDI povabila delegacijo športnih in družbeno-političnih zmajev delavcev na dvodnevno srečanje, ki bo 6. in 7. maja v Ljubljani. Poleg kulturnega sporeda, program predvideva medsebojno košarkarsko tekmo, udeležbo na kmpzarskem pohodu ob žici okupirane Ljubljane, ogled spomenika Urh in »1. žetev venca.«

V četrtek, 7. t.m. se prične v hotelu Alpe - Tour v Strunjanu seminar za funkcionarje športnih društev, ki bo trajal vse do sobote in katerega se bodo udeležili tudi rojaki s Koroške.

-bs-

Primorec (na sliki v tekmi z ekipo Donatori Sanguine) igra letos v 3. AL v velikem slogu

ATLETIKA

V štirih disciplinah dokaj dobri izidi

Dijaki so obenem opravili tudi zavodski del mladinskih iger - Na sporedu je bil tudi sprint

Na proseški srednji šoli Fran Levstik so profesorji telesne vzgoje priredili med urami telovadbe v sodelovanju športnega krožka pravo atletsko tekmovalje v treh disciplinah, in sicer v skoku v višino, v metu krogle in v metu na 40 m. Tekmovalje je bilo seveda obvezno za vse dijake. Za skok v višino in met krogle so se odločili vsi profesorji, ki poučujejo telesno vzgojo na naših nižjih srednjih šolah že ob začetku šolskega leta, ko so planirali celoletno športno aktivnost, in sklenili, da bodo tekmovalje na vseh šolah. Na proseški so v tekmovalni program uvrstili še sprint in tako obenem opravili tudi zavodski del mladinskih iger.

DEKLICE

Prvi razred

MET KROGLE (3 kg)
1. Kristina Guštin 544 cm
2. Tamara Danieli 516 cm
3. Elena Puric 508 cm
4. Katja Guštin (507), 5. Elda Tence (499), 6. Sonja Košuta (442),

7. Mirjam Rebuta (437), 8. Tanja Gruden (432), 9. Andreina Menegatti (409), 10. Pavla Živc (403), 11. Rosana Pertot (400), 12. Alida Lorenzi (374), 13. Tamara Pahor (363), 14. Erika Štoka (353), 15. Sonja Rupel (347), 16. Sonja Bucavelli (343), 17. Danijela Štoka (218), 18. Daria Samar in Sabrina Peruga b.r.

SKOK V VIŠINO

1. Andreina Menegatti 106 cm
2. Kristina Guštin 103 cm
3. Mirjam Rebuta 103 cm
4. Elena Puric, 5. Katja Guštin, 6. Tamara Danieli, 7. Tanja Gruden, 8. Alida Lorenzi (vse 98 cm), 9. Sonja Bucavelli 93, 10. Erika Štoka, 11. Daria Samar (obe 88), 12. Tamara Pahor, 13. Sonja Košuta (obe 83 cm), 14. Elda Tence (78 cm), Tanja Caharija, Sabrina Peruga, Rosana Pertot, Sonja Rupel, Pavla Živc b.r.

SKOK V VIŠINO

1. Nadja Menegatti 115 cm
2. Nadja Furlan 113 cm
3. Jožica Gerlan 110 cm
4. Damjana Sedmak 110, 5. Klara Stefani 108, 6. Karmen Menegatti, 7. Tanja Furlan (obe 108 cm), 8. Nives Guštin, 9. Martina Slokar, 10. Marina Stoka (vse 103 cm), 11. Lorena Cela, 12. Suzana Zorut, 13. Valnea Cibic, 14. Sonja Doljak, 15. Rita Legiša, 16. Pavla Stare (vse 98 cm), 17. Aleksandra Guštin (95 cm), 18. Rosana Ravbar, 19. Magda Milic (obe 93 cm), 20. Vanda Puric, 21. Gabriella Daneu (obe 88 cm), 22. Nives Tretjak (83 cm), 23. Pavla Stare (78 cm).

SKOK V VIŠINO

1. Klara Stefani 6'5
2. Nadja Menegatti 6'8
3. Suzana Zorut 6'9, 5. Gabriella Bezin 7'1, 6. Lorena Cela, 7. Klavdija Peric, 8. Sonja Doljak, 9. Damjana Sedmak (vse 7'5), 10. Valnea Cibic 7'6, 11. Marina Stoka 7'8, 12. Gabriella Daneu, 13. Aleksandra Guštin (obe 7'9), 14. Rosana Ravbar (8'2), Magda Milic (8'4), 16. Vanda Puric, 17. Pavla Stare (obe 8'6), 18. Nives Tretjak 8'8, 19. Rita Legiša 9'7.

Tretji razred

MET KROGLE (3 kg)
1. Melita Tence 837 cm
2. Nadja Franchi 822 cm
3. Sonja Savi 793 cm
4. Alenka Petaros (729), 5. Morena Sedmak (779), 6. Manuela Stare (698), 7. Nataša Štoka (665), 8. Dolores Husu (605), 9. Mihaela Skupek (605), 10. Leticija Soave (583), 11. Evgenija Stare (572), 12. Laura Kemperle (532), 13. Zorka Danieli (558), 14. Alenka Furlan (531), 15. Katja Stare (520), 16. Tanja Sedmak (510).

SKOK V VIŠINO

1. Sonja Savi 123 cm
2. Alenka Petaros 118 cm
3. Katja Stare 118 cm
4. Nataša Štoka 118 cm, 5. Melita Tence, 6. Manuela Stare (obe 115 cm), Nadja Franchi, 8. Dolores Husu, 9. Morena Sedmak, 10. Laura Kemperle (vse 113 cm), 11. Leticija Soave (110 cm), 12. Zorka Danieli, 13. Evgenija Stare, 14. Alenka Furlan, 15. Mihaela Skupek (vse 98 cm), 16. Tanja Sedmak 88 cm.

SPDT

prireja v nedeljo, 17. aprila, predaljni tečaj za začetnike ter nadaljevalni tečaj za tiste, ki so se opravili lanskega. Zbirališče bo od 9.30 na Napoleonski cesti. Tečaj bo vodil znani slovenski alpinist Janko Furlan.

MINIBASKET

1. Bor - Inter 1904
2. Bor - Inter 1904
3. Bor - Inter 1904
4. Bor - Inter 1904
5. Bor - Inter 1904
6. Bor - Inter 1904
7. Bor - Inter 1904
8. Bor - Inter 1904
9. Bor - Inter 1904
10. Bor - Inter 1904
11. Bor - Inter 1904
12. Bor - Inter 1904
13. Bor - Inter 1904
14. Bor - Inter 1904
15. Bor - Inter 1904
16. Bor - Inter 1904
17. Bor - Inter 1904
18. Bor - Inter 1904
19. Bor - Inter 1904
20. Bor - Inter 1904
21. Bor - Inter 1904
22. Bor - Inter 1904
23. Bor - Inter 1904
24. Bor - Inter 1904
25. Bor - Inter 1904
26. Bor - Inter 1904
27. Bor - Inter 1904
28. Bor - Inter 1904
29. Bor - Inter 1904
30. Bor - Inter 1904
31. Bor - Inter 1904
32. Bor - Inter 1904
33. Bor - Inter 1904
34. Bor - Inter 1904
35. Bor - Inter 1904
36. Bor - Inter 1904
37. Bor - Inter 1904
38. Bor - Inter 1904
39. Bor - Inter 1904
40. Bor - Inter 1904
41. Bor - Inter 1904
42. Bor - Inter 1904
43. Bor - Inter 1904
44. Bor - Inter 1904
45. Bor - Inter 1904
46. Bor - Inter 1904
47. Bor - Inter 1904
48. Bor - Inter 1904
49. Bor - Inter 1904
50. Bor - Inter 1904
51. Bor - Inter 1904
52. Bor - Inter 1904
53. Bor - Inter 1904
54. Bor - Inter 1904
55. Bor - Inter 1904
56. Bor - Inter 1904
57. Bor - Inter 1904
58. Bor - Inter 1904
59. Bor - Inter 1904
60. Bor - Inter 1904
61. Bor - Inter 1904
62. Bor - Inter 1904
63. Bor - Inter 1904
64. Bor - Inter 1904
65. Bor - Inter 1904
66. Bor - Inter 1904
67. Bor - Inter 1904
68. Bor - Inter 1904
69. Bor - Inter 1904
70. Bor - Inter 1904
71. Bor - Inter 1904
72. Bor - Inter 1904
73. Bor - Inter 1904
74. Bor - Inter 1904
75. Bor - Inter 1904
76. Bor - Inter 1904
77. Bor - Inter 1904
78. Bor - Inter 1904
79. Bor - Inter 1904
80. Bor - Inter 1904
81. Bor - Inter 1904
82. Bor - Inter 1904
83. Bor - Inter 1904
84. Bor - Inter 1904
85. Bor - Inter 1904
86. Bor - Inter 1904
87. Bor - Inter 1904
88. Bor - Inter 1904
89. Bor - Inter 1904
90. Bor - Inter 1904
91. Bor - Inter 1904
92. Bor - Inter 1904
93. Bor - Inter 1904
94. Bor - Inter 1904
95. Bor - Inter 1904
96. Bor - Inter 1904
97. Bor - Inter 1904
98. Bor - Inter 1904
99. Bor - Inter 1904
100. Bor - Inter 1904

MINIBASKET

1. Bor - Inter 1904
2. Bor - Inter 1904
3. Bor - Inter 1904
4. Bor - Inter 1904
5. Bor - Inter 1904
6. Bor - Inter 1904
7. Bor - Inter 1904
8. Bor - Inter 1904
9. Bor - Inter 1904
10. Bor - Inter 1904
11. Bor - Inter 1904
12. Bor - Inter 1904
13. Bor - Inter 1904
14. Bor - Inter 1904
15. Bor - Inter 1904
16. Bor - Inter 1904
17. Bor - Inter 1904
18. Bor - Inter 1904
19. Bor - Inter 1904
20. Bor - Inter 1904
21. Bor - Inter 1904
22. Bor - Inter 1904
23. Bor - Inter 1904
24. Bor - Inter 1904
25. Bor - Inter 1904
26. Bor - Inter 1904
27. Bor - Inter 1904
28. Bor - Inter 1904
29. Bor - Inter 1904
30. Bor - Inter 1904
31. Bor - Inter 1904
32. Bor - Inter 1904
33. Bor - Inter 1904
34. Bor - Inter 1904
35. Bor - Inter 1904
36. Bor - Inter 1904
37. Bor - Inter 1904
38. Bor - Inter 1904
39. Bor - Inter 1904
40. Bor - Inter 1904
41. Bor - Inter 1904
42. Bor - Inter 1904
43. Bor - Inter 1904
44. Bor - Inter 1904
45. Bor - Inter 1904
46. Bor - Inter 1904
47. Bor - Inter 1904
48. Bor - Inter 1904
49. Bor - Inter 1904
50. Bor - Inter 1904
51. Bor - Inter 1904
52. Bor - Inter 1904
53. Bor - Inter 1904
54. Bor - Inter 1904
55. Bor - Inter 1904
56. Bor - Inter 1904
57. Bor - Inter 1904
58. Bor - Inter 1904
59. Bor - Inter 1904
60. Bor - Inter 1904
61. Bor - Inter 1904
62. Bor - Inter 1904
63. Bor - Inter 1904
64. Bor - Inter 1904
65. Bor - Inter 1904
66. Bor - Inter 1904
67. Bor - Inter 1904
68. Bor - Inter 1904
69. Bor - Inter 1904
70. Bor - Inter 1904
71. Bor - Inter 1904
72. Bor - Inter 1904
73. Bor - Inter 1904
74. Bor - Inter 1904
75. Bor - Inter 1904
76. Bor - Inter 1904
77. Bor - Inter 1904
78. Bor - Inter 1904
79. Bor - Inter 1904
80. Bor - Inter 1904
81. Bor - Inter 1904
82. Bor - Inter 1904
83. Bor - Inter 1904
84. Bor - Inter 1904
85. Bor - Inter 1904
86. Bor - Inter 1904
87. Bor - Inter 1904
88. Bor - Inter 1904
89. Bor - Inter 1904
90. Bor - Inter 1904
91. Bor - Inter 1904
92. Bor - Inter 1904
93. Bor - Inter 1904
94. Bor - Inter 1904
95. Bor - Inter 1904
96. Bor - Inter 1904
97. Bor - Inter 1904
98. Bor - Inter 1904
99. Bor - Inter 1904
100. Bor - Inter 1904

MINIBASKET

1. Bor - Inter 1904
2. Bor - Inter 1904
3. Bor - Inter 1904
4. Bor - Inter 1904
5. Bor - Inter 1904
6. Bor - Inter 1904
7. Bor - Inter 1904
8. Bor - Inter 1904
9. Bor - Inter 1904
10. Bor - Inter 1904
11. Bor - Inter 1904
12. Bor - Inter 1904
13. Bor - Inter 1904
14. Bor - Inter 1904
15. Bor - Inter 1904
16. Bor - Inter 1904
17. Bor - Inter 1904
18. Bor - Inter 1904
19. Bor - Inter 1904
20. Bor - Inter 1904
21. Bor - Inter 1904
22. Bor - Inter 1904
23. Bor - Inter 1904
24. Bor - Inter 1904
25. Bor - Inter 1904
26. Bor - Inter 1904
27. Bor - Inter 1904
28. Bor - Inter 1904
29. Bor - Inter 1904
30. Bor - Inter 1904
31. Bor - Inter 1904
32. Bor - Inter 1904
33. Bor - Inter 1904
34. Bor - Inter 1904
35. Bor - Inter 1904
36. Bor - Inter 1904
37. Bor - Inter 1904
38. Bor - Inter 1904
39. Bor - Inter 1904
40. Bor - Inter 1904
41. Bor - Inter 1904
42. Bor - Inter 1904
43. Bor - Inter 1904
44. Bor - Inter 1904
45. Bor - Inter 1904
46. Bor - Inter 1904
47. Bor - Inter 1904
48. Bor - Inter 1904
49. Bor - Inter 1904
50. Bor - Inter 1904
51. Bor - Inter 1904
52. Bor - Inter 1904
53. Bor - Inter 1904
54. Bor - Inter 1904
55. Bor - Inter 1904
56. Bor - Inter 1904
57. Bor - Inter 1904
58. Bor - Inter 1904
59. Bor - Inter 1904
60. Bor - Inter 1904
61. Bor - Inter 1904
62. Bor - Inter 1904
63. Bor - Inter 1904
64. Bor - Inter 1904
65. Bor - Inter 1904
66. Bor - Inter 1904
67. Bor - Inter 1904
68. Bor - Inter 1904
69. Bor - Inter 1904
70. Bor - Inter 1904
71. Bor - Inter 1904
72. Bor - Inter 1904
73. Bor - Inter 1904
74. Bor - Inter 1904
75. Bor - Inter 1904
76. Bor - Inter 1904
77. Bor - Inter 1904
78. Bor - Inter 1904
79. Bor - Inter 1904
80. Bor - Inter 1904
81. Bor - Inter 1904
82. Bor - Inter 1904
83. Bor - Inter 1904
84. Bor - Inter 1904
85. Bor - Inter 1904
86. Bor - Inter 1904
87. Bor - Inter 1904
88. Bor - Inter 1904
89. Bor - Inter 1904
90. Bor - Inter 1904
91. Bor - Inter 1904
92. Bor - Inter 1904
93. Bor - Inter 1904
94. Bor - Inter 1904
95. Bor - Inter 1904
96. Bor - Inter 1904
97. Bor - Inter 1904
98. Bor - Inter 1904
99. Bor - Inter 1904
100. Bor - Inter 1904

DOMAČI ŠPORT

DANES
NEDELJA, 3. aprila 1977

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

Breg - Primorje

15.30 pri Sv. Ivanu

Edile Adriatica - Vesna

15.30 v Bazovici

Zarja - Aurisina

15.30 na Padričah

Gaja - Union

15.30 na Opčinah

Roianese - Primorje

9.45 v Ul. Flavija

Inter S. Sabba - Kras

9.45 na Opčinah

Rozzol - Zarja

10.30 na Proseku

Primorje - Opčina

10.30 v Trebčah

Primorje - Portuale

13.15 na Proseku

Primorje - Valpadana Cave

9.30 v Miljah

Muggesana - Breg

14.15 v Dolini

Breg - CGS

13.00 na Opčinah

Rozzol - Kras

12.15 na Proseku

Primorje - Chiarbola

KOŠARKA

MIADINCI

11.00 v Dolini

NOGOMET

V 2. IN 3. AMATERSKI LIGI

Danes v Dolini: Breg - Primorje

Primorec na neugodnem gostovanju

V torek bodo objavili seznam reprezentantov ZSSDI za Gorisko in Tržaško

2. AMATERSKA LIGA

Tekme današnjega sedmega povratnega kola se bodo pričele pol ure pozneje, to je ob 15.30. Zavrtljaj bo dokaj izenačen. Na sporedu je vrsta zanimivih dvobojev, ki bodo nekoliko spremenili lestvico. Za naše ljubitelje nogometa bo v središču pozornosti derbi v Dolini med Bregom in Primorjem. Zarja igra doma, Vesna pa gre v goste.

Obenem bodo naši nogometaši deležni posebne pozornosti kot tudi ti, ki igrajo v prvenstvu 3. AL, saj bo v torek objavljen seznam reprezentantov, ki se bodo v sredo, 6. aprila, v Gorici z zgošniško reprezentanco.

Prijateljska nogometna tekma med reprezentancama Goriske in Tržaške, ki je bila v četrtletni preloženosti zaradi slabega vremena, bo v sredo, 6. aprila, v Gorici, na igrišču Campagnazza, ob 20.30.

BREG - PRIMORJE

Po nedeljskem porazu v Gradiscu ob Soči je postal položaj Brežanov kritičen, poleg tega pa čaka danes »plavaj« derbi s prvim na lestvici. Priznati je vsekakor treba, da čeprav so predstavniki dolinske občine na spodnjem delu lestvice, do sledje na domačih tleh niso zatajili. Od 18 zbranih točk so jih namreč v 10 domačih nastopih osvojili kar 14. Doživeli so le en sam poraz, in sicer v 12. kolu 0:2 proti S. Marcu iz Devinu, ki je s tem prekinil vrsto pozitivnih nastopov Brega na domačih tleh, ki je trajala že 19 tekem. Ti podatki jasno dokazujejo, da so Brežani doma vedno trdno opori, kar pa jim daje v pravo to dejstvo daje upanja tudi za danes na vijačnem Bregu.

Z drugimi stranmi lahko dodamo, da se je Primorje v tem prvenstvu po-

kriti 3,5, ki ne dopušta nobenega dvoma o upravičenosti in pomenu te zmage.

DUŠAN JELINČIČ

ATLETIKA

FINALE MLADINSKIH IGER

Sonja Savi (Levstik)

zasedla 16. mesto

V sredo je bil v Palmanovi deželni finale mladinskih iger v tekni čez drn in strn. V vsaki kategoriji je nastopilo 60 mladih atletov, to je najboljših petnajst iz vsake pokrajine.

Od slovenskih dijakov so si pravico do nastopa priborili Adrijan Sedevič, Fabio Candotti, David Cok, Manuela Sancin in Sonja Savi. Zal, sta pa Cok in Sedevič zbolela, tako da so barve slovenskih šol branili le Sancinova (Gregorčič), Savije, van in Candotti (oba Levstik). Vsi trije pa so nastopili v kategoriji deklic, oziroma dečkov.

nov supermarket

**supermarket
tuttoAltura**

komercialni center tuttoAltura - ulica alpi giulie - tel. 870 333 - trst